Liite Khall. 27.3.2018 § 28

MERIJÄRVEN KUNTA

TASEKIRJA

2017

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

MERIJÄRVEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS VUOSI 2017

Sisältö

1.	**Toimintakertomus**	**5**
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1.1	Kunnanjohtajan katsaus	5
1.1.2	Kunnan hallinto	7
1.1.3	Kunnan toiminnan ja talouden kehitys	8
1.1.4	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
1.1.5	Kunnan henkilöstö	12
1.1.6	Kunnan sisäisen valvonnan järjestäminen	12
1.1.7	Tilikauden tuloksen muodostuminen	14
1.1.7.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	15
1.1.7.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	16
1.1.7.3	Tase ja sen tunnusluvut	17
1.1.7.4	Kunnan kokonaistulot ja –menot	19
1.1.8	Kuntakonsernin toiminta ja talous	20
1.1.8.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	20
1.1.8.2	Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	21
1.1.8.3	Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	22
1.1.8.4	Konsernitase ja sen tunnusluvut	23
1.1.9	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamista koskevat toimenpiteet	24
2.	**Talousarvion ja toiminnan toteutuminen**	**25**
2.1	Käyttötalousosan toteutuminen	25
2.1.1	Hallinto- ja elinkeinopalvelut	25
2.1.2	Perusturvapalvelut	30
2.1.3	Sivistystoimi	34
2.1.4	Tekninen toimi	44
2.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	50
2.3	Investointiosan toteutuminen	51
2.4	Rahoitusosan toteutuminen	54
2.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	55
3.	**Tilinpäätöslaskelmat**	**57**
3.1	Tuloslaskelma	57
3.2	Rahoituslaskelma	58
3.3	Tase	59
3.4	Konsernilaskelmat	61
4.	**Tilinpäätöksen liitetiedot**	**65**
4.1	Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät	65

4.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	65
4.3	Tuloslaskelman liitetiedot	66
4.4	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	68
4.5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	70
4.6	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskeva liitetiedot	70
4.7	Henkilöstöä ja tilintarkastusta koskevat liitetiedot	71
5.	**Eriytetyt tilinpäätökset**	**73**
5.1	Kirjanpidollisesti eriytetyn taseyksikön tlinpäätöslaskelmat	73
5.1.1	Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma	73
5.1.2	Vesi- ja viemärilaitoksen rahoituslaskelma	74
5.1.3	Vesi- ja viemärilaitoksen tase	75
5.1.4	Vesi- ja viemärilaitoksen toimintakertomus	76
5.2	Polttoaineen myynnin tuloslaskelma	76
5.3	Kirjanpidollisesti ja laskennallisesti eriytettyjen taseyksiköiden vaikutus kunnan talouteen	77
6.	**Luettelo kirjanpitokirjoista, säilytysajat ja tositelajit**	**78**
7.	**Vuoden 2017 tilinpäätöksen allekirjoitukset tilinpäätösmerkinnät**	**79**

Kunnan investoinnit painottuivat lähinnä korjausrakentamiseen sekä pieniin uudiskohteisiin. Suurimmat toteutettavaksi kaavailtu investointi, Salmenrannan korjaaminen, jätettiin uudelleen arvioitavaksi. Vuoden 2017 aikana aloitettiin uuden rivitalon rakentaminen, investointi valmistuu vuoden 2018 lopulla. Myös jätevedenpuhdistamon bioroottori uusittiin kesällä 2017.

Kunnan talous kääntyi parempaan suuntaan edellisten kahden vuoden alojäämäisen tuloksen jälkeen, tilinpäätöksessä tulos oli ylijäämäinen 13 369 euroa. Talouden paranemiseen vaikuttivat etenkin valtionosuuksien ja verokertymän paraneminen edellisestä vuodesta. Valtionosuudet kasvoivat edellisestä vuodesta 6,5 % eli 263 854 € ja tuloverotuotot kasvoivat 4,1 % eli n. 89 000 euroa. Myös kiinteistövero- ja yhteisöverotuotot kasvoivat ja ylittivät selvästi odotukset.

Kunnan toimintakulut ilman polttoaineen hankintaa kasvoivat edellisestä vuodesta 1,9 % (edellinen vuosi vähennystä 4,6 %). Toimintatuotot ilman polttoaineen myyntiä pienenivät 4,5 % (edellinen vuosi 11,5 %). Sijoitustoiminnan kehitys oli vuoden aikana positiivista. Sijoitusten markkina-arvo oli vuoden lopussa 2,882 milj. euroa (2016: 2,779 milj. euroa). Sijoitusstrategia noudatti kunnanvaltuuston hyväksymää varovaista sijoituspolitiikkaa. Talousarviolainojen määrä pieneni edellisestä vuodesta. Lainasalkkua kasvattiin lyhytaikaisilla lainoilla.

Kehitysnäkymät vuodelle 2018

Vuoden 2018 talousarviossa varauduttiin uuden eskari-päiväkotirakennuksen rakentamiseen, hanke on kunnan merkittävin yksittäinen investointi vuonna 2018. Vuoden 2018 aikana valtuusto joutuu päättämään myös vanhusten hoivapalveluiden ja Salmenrannan kiinteistön tulevaisuudesta. Päätös on kunnan talouden kannalta erittäin merkittävä. Kunnan keskustaan on rakentumassa uusi rivitalo lisäämään vuokra-asuntokapasiteettia. Investoinnilla varaudutaan osaltaan Hanhiven ydinvoimalatyömaan tuomaan kasvuun. Kesällä 2017 alkanutta valokuituhanketta jatketaan edelleen, tavoitteena on vetää valokuitu koko kunnan alueelle vuoden 2018 aikana.

Talouteen tuovat merkittäviä paineita viime vuosina tapahtunut tuloverokertymän pieneminen sekä asukasluvun pieneminen, joka kohdistuu etenkin työikäiseen väestöön. Käyttötalouden puolella menojen kasvuun on paineita koko ajan. Sote- ja maakuntauudistus tulevat jatkossa asettamaan kuntien talouden tiukkaan tilanteeseen, valtionosuudet pienevät, tuloveroprosentteja leikataan. Taloudenpidossa vaaditaankin tarkkaa seurantaa. Tulevien suurten investointien rahoittaminen tulee olemaan haasteellista.

Kunnallishallintoon kohdistuvia uudistuksia seurataan hyvin tarkasti. Sosiaali- ja terveystoimen rakenneuudistus jatkuu edelleen tavoitteena vuosi 2020, jolloin uusien maakuntien on määrä aloittaa toimintansa. Uudistusten aiheuttamasta epävarmuudesta huolimatta kuntaa kehitetään ja kuntalaisten palveluihin ja asumisviihtyisyyteen panostetaan taloudellisten voimavarojen puitteissa. Yhteistyötä Kalajoen kaupungin ja muiden naapurikuntien kanssa jatketaan.

Vuosi 2017 oli toiminnan kannalta onnistunut. Kahden edellisen vuoden alijäämäisten tulosten jälkeen kunnan talous pystyttiin kääntämään plussan puolelle. Kunnan varsinainen toiminta sujui ennakoidusti. Esitän kunnan henkilökunnalle ja luottamushenkilöille parhaimmat kiitokset kuluneesta vuodesta ja toivon yhteistyön jatkuvan yhtä hyvänä vuonna 2018.

Kari Jokela

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Yleinen taloudellinen kehitys

Maan talous on jatkanut kasvuaan ja rahoituslaitokset nostivat ennusteitaan kasvun nopeudesta vuoden 2017 aikana. Talous kasvoi viime vuoden aikana yli 3 % vauhtia ja valtiovarainministeriön ennusteen mukaan kasvu hidastuu vuoden 2018 aikana n. 2,4 prosenttiin. Talouden kasvuun ovat vaikuttaneet ennen kaikkea maailmankaupan kasvu ja myönteinen talouskehitys useimmissa Suomen tärkeimmistä vientimaista.

Talouden kasvu paransi työllisyystilannetta vuoden 2017 aikana. Työllisten määrä nousi ja avointen työpaikkojen määrä kasvoi merkittävästi. Työttömyys laski kuitenkin hitaasti ja työttömyysaste oli vuoden 2017 lopussa n. 8,4 %. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan työllisyyden kasvun jatkumiselle vuosina 2018 ja 2019 on varsin hyvät edellytykset.

Kuluttajahintojen kasvu on edelleen varsin hidasta joskin kiihtymässä. Vuoden 2017 keskimääräinen kuluttajahintojen muutos oli 0,7 %. Inflaatiota ovat kiihdyttäneet etenkin raakaöljyn hinnan nousu sekä palvelujen hintojen nousu. Talouskasvun jatkuessa inflaation ennustetaan nousevat vuonna 2018 yli 1,4 prosenttiin.

Kuntatalous vahvistui hieman vuonna 2017. Kuntasektorin toimintakulut laskivat viime vuonna keskimäärin 1,0 prosenttiyksikköä muun muassa kilpailukykysopimukseen liittyvien toimien, perustoimeentulotuen Kela-siirron ja kuntien omien säästötoimien vuoksi. Kuntien verotulot 2017 kasvoivat koko maan tasolla yhteensä 2,0 prosenttia eli 450 miljoonaa euroa. Samanaikaisesti valtionosuudet kuitenkin laskivat 3,3 prosenttia eli 300 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli negatiivinen kaikkiaan 60 kunnassa.

Merijärven kunta vuonna 2017

Naapurikuntien kanssa jatkettiin edelleen tiivistä yhteistyötä edellisvuosien tapaan. Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen tuottamisessa ja ympäristöterveydenhuollossa yhteistyö jatkui Kalajoen kaupungin kanssa. Yhteistyö maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella jatkui, isäntäkuntana toimi Kalajoen kaupunki. Ympäristösihteerin palvelut ostettiin Ylivieskan kaupungilta ja elinkeinoneuvonta Kalajoen kaupungilta. Palkkahallinnon tehtävät eriytettiin kirjanpitäjän työtehtävistä ja ostetaan jatkossa Kalajoen kaupungilta.

Kuntastrategian mukaisesti Merijärvi jatkoi edelleen itsenäisenä ja tehokkaana kuntana painottaen vireää elinkeinoelämää, yhteistyöverkostoja ja kuntalaisten vastuullisuutta. Merkittävimpänä tekijänä kunnan menestymisen kannalta nähtiin juuri toimiva yhteistyö naapurikuntien kanssa.

Koko maan aluehallinnon kenttään kohdistuvien uudistusten valmistelua jatkettiin edelleen. Toteutuessaan hankkeet vaikuttavat merkittävästi koko kuntakenttään sekä valtion aluehallintoon. Tarkoituksena on siirtää kunnilta maakunnille vastuu sosiaali- ja terveystoimen, pelastushallinnon ja maaseutuhallinnon (ml. lomitus) palveluista vuoden 2020 alussa.

1.1.2 Kunnan hallinto

Kunnanvaltuusto

Kuntalaisten valitsema valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Nykyinen valtuusto aloitti tehtävässään edellisistä kausista poiketen 1.6.2017. Valtuustossa on 15 jäsentä. Kuntalain mukaan valtuuston koko alle 5000 asukkaan kunnassa on vähintään 13 valtuutettua. Kunta voi itse kuitenkin päättää valtuutettujen lukumäärästä. Vuonna 2017 valtuusto kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 43 asiaa. Valtuuston jäsenet:

Alaranta Juhani (kesk)	pj.
Tanska Samuli (kesk)	I varapj.
Rautio Eila (ps)	II varapj.
Aunio Tanja (ps)	
Hiitola Tuija (kesk)	
Kestilä Paula (kesk)	
Lahti Kari (kesk)	
Laitala Kai-Pekka (kesk)	
Leppikorpi Jenna (kesk)	
Majava Kaarina (kesk)	
Nivala Esko (kesk)	
Salmu Arvo (kesk)	
Saukko Kaisa (kesk)	
Saukko Matti (kesk)	
Saukko Päivi (kesk)	

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen tehtävänä on johtaa kunnan hallintoa, vastata kunnan toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii päätösten täytäntöön panosta yhdessä lautakuntien kanssa. Kunnanhallitus kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa ja käsitteli 129 asiaa. Kunnanhallituksen kokouksissa esittelijänä toimi kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus on asettanut henkilöstöjaoston käsittelemään henkilöstöasioita.

Kunnanhallituksen jäsenet:

Nivala Esko	pj.
Saukko Päivi	I varapj.
Lahti Kari	II varapj.
Aunio Tanja	
Jukkola Paula	
Majava Kaarina	
Saukko Matti	

Lautakunnat

Kunnan hallinto-organisaatio jakaantuu kolmeen toimialueeseen, joiden alaisuuteen kuuluu 4 lautakuntaa. Tarkastuslautakunta kuuluu suoraan kunnanvaltuuston alaisuuteen.

Tarkastuslautakunta

Hallinto- ja elinkeinotoimi, osastopäällikkö kunnanjohtaja Kari Jokela
Keskusvaalilautakunta

Sivistystoimi, osastopäällikkö rehtori-sivistystoimenjohtaja Jari Ylikulju
Sivistyslautakunta
Vapaa-aikalautakunta

Tekninen toimi, osastopäällikkö tekninen johtaja Esa Linnala
Tekninen lautakunta

Lautakuntien kokoonpano vaihtelee kolmen ja seitsemän henkilön välillä. Henkilövalinnoissa on otettu huomioon eri puolueet ja eri talouskylät.

1.1.3 Kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Kunnan toiminta tapahtui kertomusvuoden aikana valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti. Talousarvio on valtuustoon nähden sitova tulosaluetasolla. Vuoden aikana kunnanvaltuusto hyväksyi talousarvion lisämäärärahoja seuraavasti:

Käyttötalouteen:
- ei lisämäärärahoja

Investointeihin :
- ei lisämäärärahoja

Määrärahasiirrot investoinneissa:
- ei määrärahasiirtoja

Vuoden 2017 toimintatulot olivat 1 418 685 €. Toimintatulot pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna 33 565 € eli 2,16 %. Toimintamenot kasvoivat vuodesta 2016 yhteensä 143 511 € eli 1,82 %. Toimintamenot olivat yhteensä 8 012 637 €.

Kunnan talouden tila parani hieman edellisistä vuosista. Vuosikate oli kertomusvuonna 362 426 €, kun se edellisenä vuonna oli 230 986 €. Vuosikate kattoi kokonaan poistot 353 480 €, joten ylijäämäksi muodostui 8 945 €. Tulos edellisenä vuonna oli alijäämäinen 152 872 €.

Pitkäaikaisten lainojen määrä oli 1 693 929 € (2016: 2 380 848 €) ja lyhytaikaisten 100 000 000 € (2016: 400 000 €).

Vuodelle 2017 kunnanvaltuusto hyväksyi tuloveroprosentiksi 21,50 % (2016: 21,50 %). Verotulot kasvoivat vuoteen 2016 verrattuna 122 214 € eli 4,92 %. Kunnallisveron tuotto kasvoi edellisestä

vuodesta 4,09 %, yhteisöveron tuotto kasvoi 26,19 % ja kiinteistöveron tuotto kasvoi 2,43 %. Valtionosuudet kasvoivat vuoteen 2016 verrattuna 263 854 € eli 6,53 %.

Verotulojen kehitys 2010-2017

1.000 €	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
2010	2.122	108	111	2.342
2011	2.257	117	112	2.487
2012	2.225	67	113	2.405
2013	2.420	74	120	2.614
2014	2.400	84	187	2.671
2015	2.489	104	189	2.782
2016	2.178	107	197	2.178
2017	2.267	136	202	2.606

Valtionosuuksien kehitys 2008-2017

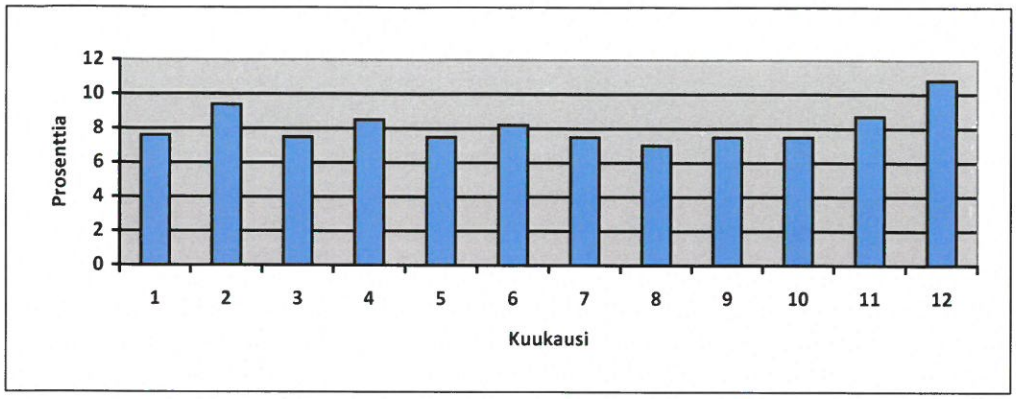
1.000 €	Yhteensä
2010	3.996
2011	3.955
2012	4.050
2013	4.179
2014	4.233
2015	3.917
2016	4.039
2017	4.303

Kertomusvuonna Merijärven kunnan sosiaali- ja terveystoimen sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotti Kalajoen kaupunki isäntäkuntana. Yhteistoiminta alkoi 1.1.2009. Kalajoen kaupunki tuotti edelleen myös maaseutupalvelut ja lomituspalvelut yhteistoimintaalueelle, johon Merijärven kunta kuuluu. Merijärven kunta osti myös elinkeinopalvelut sekä teknisen toimen mittauspalvelut Kalajoen kaupungilta. Ympäristösihteerin palvelut ostettiin Ylivieskan kaupungilta.

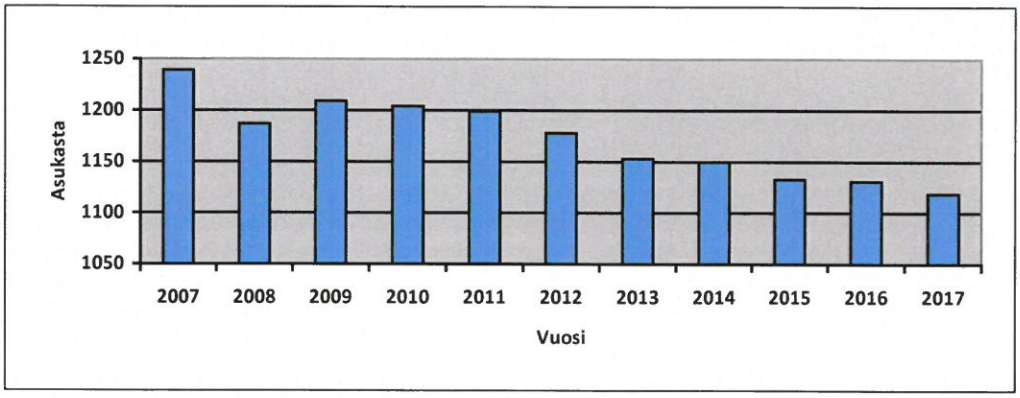
Kunta myi edelleen polttoainetta omistamissaan huoltoasemakiinteistön tiloissa. Kunta ostaa ja hinnoittelee ja myy polttoaineen. Tiloissa toimiva 4H-yhdistys huolehtii seteliautomaatin tyhjennyksen ja korttiostotilitykset eteenpäin viikoittain.

Merijärven kunnan asukasluku oli kertomusvuonna hieman alhaisempi edellisvuoteen verrattuna. Asukasluku oli vuoden 2017 lopussa 1119 henkilöä, kun se vuoden 2016 lopussa oli 1131 henkilöä. Työttömyyden kuukausittainen keskiarvo oli vuonna 2017 10,55 %, kun se vuonna 2016 oli 9,8 %. Joulukuun lopussa työttömyysaste oli 10,8 % (31.12.2016: 9,6 %).

Työttömyys kuukausittain vuonna 2017

Väestön muutos vuosina 2007-2017

1.1.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilinpäätösvuosi 2017 oli Merijärven kunnalle jälleen ylijäämäinen vuosi kahden alijäämäisen vuoden jälkeen. Kunnalla on taseessa kuitenkin alijäämää edelleen lähes 3,0 miljoonaa euroa. Tuloksen paranemiseen vaikuttivat erityisesti valtionosuuksien kasvu sekä tuloverotuoton kääntyminen kasvuun edellisen vuoden erittäin heikon kertymän jälkeen. Muilta osin toimintakulut pysyivät pääosin edellisten vuosien tasolla ja kunnan toiminta oli suunnitelmien mukaista.

Sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta vuosittaiset vaihtelut ovat suuria etenkin erikoissairaanhoidon osalta, jonka ennustettavuus on vaikeaa. Muutoin sote-menot tulevat jatkossa kasvamaan samaa tahtia muiden käyttötalousmenojen kanssa. Suunnitelmien mukaan sote-palvelut siirtyvät maakunnille vuoden 2020 alussa. Tällöin kunnilla ei ole enää määräysvaltaa palveluihin toimintojen keskittyessä suurempiin yksiköihin. Samalla noin puolet kunnan menoista siirtyy maakunnalle. Toisaalta kuntien valtionosuuksia leikataan, samoin tuloveroprosentteja joudutaan pienentämään. Käyttötalousmenojen kasvu pyritään pitämään suunnitelmakaudella kurissa toimintoja supistamatta. Kasvun hillitseminen on tärkeää kunnan talouden toimivuuden kannalta. Käyttötaloustulojen osalta kasvua on vaikea saada aikaan, taksojen ja maksujen tarkistuksia tehdään säännöllisesti.

Valtionosuudet muodostivat tilinpäätösvuonna Merijärven kunnan kokonaistuloista noin puolet. Kunnan saamia valtionosuuksia leikattiin voimakkaasti vuonna 2015 jonka jälkeen ne ovat kääntyneet jälleen kasvuun. Maakuntauudistuksen vaikutukset valtionosuuksiin ovat vielä hämärän peitossa ja niiden ennakoiminen on tällä hetkellä lähes mahdotonta.

Verotulojen osuus Merijärven kunnan tuloista on keskimääräistä pienempi johtuen lähinnä asukkaiden alhaisesta tulotasosta. Tuloverokertymä kääntyi tilinpäätösvuonna jälleen kasvuun edellisen vuoden merkittävän pienemisen jälkeen. Kiinteistöverolla ja yhteisöverolla on kunnan tulonmuodostuksessa huomattavasti pienempi merkitys. Niidenkin osalta kuitenkin tapahtui kasvua edelliseen vuoteen.

Kunnan tekemät investoinnit ovat viime vuosina olleet maltillisia. Jatkossa investoinnit tulevat painottumaan uudisrakentamiseen sekä korjausinvestointeihin. Vuoden 2018 aikana aloitetaan uuden eskari-päiväkodin rakentaminen. Kunta panostaa edelleen myös asuntorakentamiseen, jonka avulla on mahdollista vaikuttaa kunnan asukaslukuun. Jatkossa olisi toivottavaa, että asuntotuotantoon löytyisi halukkuutta ja intoa myös kaupallisilta toimijoilta. Salmenrannan palvelukeskuksen osalta kunnanvaltuusto tekee päätöksiä tulevaisuudesta. Nykyiselle kiinteistölle ei tehdä merkittäviä korjauksia.

Talouden osalta Merijärven kunnan tilanne tulee ylijäämäisestä tuloksesta huolimatta jatkumaan kireänä tulevina vuosina. Sote- ja maakuntauudistuksen toimeenpano ja suunnitelmien keskeneräisyys hankaloittavat merkittävästi tulevien vuosien arvioimista. Käyttötalousmenot kasvavat vääjäämättä vuosittain ja mikäli yleinen taloudellinen tilanne paranee, korkomenot tulevat kasvamaan. Kunnan lainasalkku on vielä kohtuullinen, mutta lainaa joudutaan ottamaan vuosittain lisää etenkin investointeihin. Kunnalla on sijoituksia n. 2,8 milj. euron arvosta. Sijoitussalkku ja siitä saatavat tuotot antavat kunnalle hyvän taloudellisen puskurin, jota ei ole syytä jatkossakaan merkittävästi purkaa. Pyhäjoen ydinvoimalahanke vaikuttaa koko alueelle Merijärvi mukaan luettuna positiivisesti tuoden lisää työpaikkoja ja mahdollisesti myös asukkaita hankkeen lähtiessä kunnolla käyntiin.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Merijärven kunnan henkilöstö 31.12.

	2017	2016
Vakinainen henkilöstö	37,84	33,34
Muu henkilöstö	8,53	6,89
Henkilöstö yhteensä	46,37	40,23

Tehtäväkohtainen henkilöstömääräselvitys liitetiedoissa (s. 70)

Palkkamenot

	2017	2016
Palkat ja palkkiot	1 535 353	1 590 887

1.1.6 Kunnan sisäisen valvonnan järjestäminen

Merijärven kunnan sisäinen valvonta on järjestetty kunnanvaltuuston 26.2.2014 § 4 hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeiden mukaisesti. Ohje täyttää Kuntalakiin lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat kunnan osalta kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Käytännön toteuttamisvastuu on tilivelvollisilla toimielimillä ja niiden jäsenillä sekä vastuualueiden päälliköillä.

Valtuusto on 10.5.2017 hyväksynyt hallintosäännön, jossa on määritelty mm. toimielinten ratkaisuvalta ja vastuut sekä johtavien viranhaltijoiden vastuut, sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät tehtävät ja vastuun jako Kuntalain määräysten mukaisesti. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeissa (Kunnanvaltuusto 26.2.2014) on asiasta annettu tarkempaa ohjeistusta.

Sisäisellä valvonnalla pyritään toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja toteamiseen, kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen, erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen sekä varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan tuloksellisesti. Riskienhallinta on myös osa sisäistä valvontaa.

Sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun, sisäiseen tarkastukseen ja luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan.
Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa, jota eivät suorita erityiset valvontaelimet vaan koko kuntaorganisaatio. Vastuu sisäisen tarkkailun osalta on ennen kaikkea toimivalla henkilöstöllä kaikilla organisaation tasoilla.
Sisäinen tarkastus on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa. Sisäinen tarkastus tehdään toimivan johdon johdolla ja alaisuudessa, kohde tietää olevansa tarkastuksen alaisena.
Seuranta on ennen muuta luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa. Seurannan keskeisiä tehtäviä ovat raportointivelvoitteiden asettaminen, raportoinnin toteutuksen valvonta ja tehtyjen päätösten ja raporteissa kuvattujen tulosten vertailu.

Sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti hallintokunnat raportoivat talousarvion toteutumisesta puolivuotiskatsauksessa, jonka käsittelevät lautakunnat, kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto. Kunnanhallitukselle raportoidaan talouskatsauksen muodossa neljännesvuosittain. Tilivelvollisten velvollisuutena on huolehtia seurantaraporttien laatimisesta ja tehdä tarvittaessa esitykset toimintojen tai talousarvion muutoksista. Tarpeen mukaan taloudesta tuotetaan raportteja seurannan tarpeisiin.

Valtuustolle osoitetun puolivuotiskatsauksen on tässä muodossa todettu olevan riittämätön talouden tarkan seurannan välineeksi. Hallintokunnat ja lautakunnat raportoivat alkuvuoden toteutumasta valtuustolle siten, että raportti on valtuuston käsittelyssä jo kesäkuussa. Näin luottamushenkilöillä on käytössään ajantasaisempaa tietoa kunnan taloudesta ja toiminnan toteutumisesta. Raportoinnin sisältöä on tarkennettu siten, että valtuusto saa aikaisempaa tarkempaa tietoa taloudesta.

Merkittävimmät riskit kunnan toimintaan aiheuttavat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin riskeihin voi kuulua sekä sisäisiä että ulkoisia riskejä. Kunnassa ei ole tehty erillistä riskienkartoitusta vaan riskien arviointia toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä. Riskienhallinta toteutuu päivittäisen toiminnan yhteydessä.

Strategiset riskit liittyvät pääosin kunnan toimintaympäristöön; väestöön ja sen muutoksiin, työpaikkoihin, lainsäädäntöön, palveluiden järjestämiseen. Väestön väheneminen on merkittävä uhka kunnan palveluille. Erityisesti työikäisen väestön poismuutto vaikuttaa suoraan kunnan verotuloihin. Vaikka Merijärvellä syntyvyys on vielä suhteellisen korkealla tasolla ja vuosittaiset ikäluokat ovat kunnan kokoon nähden suuria, voimakas poismuutto kääntää kunnan asukasluvun laskuun. Asukasluvun kääntäminen kasvuun onkin lähivuosien merkittävimpiä haasteita kunnalle. Toinen merkittävä riski ovat valtion toimenpiteet. Viime vuosien aikana maan hallitus on aloittanut useita kuntiin ja niiden palveluntuotantoon kohdistuvia uudistuksia. Toteutuessaan monet uudistuksista siirtävät merkittäviä kuntalaisten palveluja pois kunnan omasta päätösvallasta ja mahdollisesti jopa kauemmas kuntalaisten ulottuvilta sekä kaventavat kunnan tuloja kuten sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä on suunniteltu.

Talouden riskeistä merkittävimpiä ovat muutokset kunnan tuloissa. Valtionosuuksiin ja verotuloihin kohdistuvat muutokset voivat aiheuttaa vaikeuksia kunnan toiminnalle. Sote- ja maakuntauudistus sekä niihin liittyvät valtionosuuksien ja tuloveroprosentin leikkaukset aiheuttavat kunnissa suurta epävarmuutta toimintojen ja palvelujen suunnittelussa. Valtionosuudet muodostavat Merijärven kunnan tuloista lähes puolet, joten sen merkitys kunnan toimintaan on erittäin suuri. Korkojen nousu on myös merkittävä taloudellinen riski. Merijärven kunnalla oli 31.12.2017 pitkäaikaista lainaa 2 105 000 € joista hieman alle puolet oli sidottu lyhyisiin korkoihin. Korkotaso on pysynyt alhaisena jo pitkään. Korkojen nousu aiheuttaisi kunnalle taloudellisia ongelmia, tosin merkittävää nousua ei ole lähiaikoina näkyvissä. Lainasalkkua on pystytty useiden vuosien ajan pienentämään, mikä osaltaan pienentää korkoriskiä. Tuleva iso investointi, eskari-päiväkodin rakentaminen, tullaan tekemään leasing-rahoituksella, joka siirtää rahoitusriskiä käyttötalouspuolelle. Takaukset ja vakuudet muodostavat myös riskin. Merijärven kunnan linjana on ollut, että kunta ei yleensä myönnä takauksia.

Toiminnallisista riskeistä toiminta- ja työketjujen sujuvuus on pienen organisaation kannalta ongelmallinen. Organisaation ohuus ja siinä toimivan henkilöstön pieni määrä voi johtaa tilanteisiin, joissa väärinkäytösten mahdollisuus on olemassa. Varahenkilöjärjestelmä on vaikea rakentaa, koska erityistä osaamista vaativiin tehtäviin (esim. kirjanpito) ei omasta organisaatiosta löydy tarpeeksi osaajia. Taloushallinnon tehtävissä riskiä on pyritty pienentämään tehtäviä hajauttamalla ja luomalla varajärjestelmää olemassa olevien resurssien puitteissa. Kunnassa auki olleisiin virkoihin ja toimiin on hakeutunut ammattitaitoista henkilökuntaa. Toiminnallisia riskejä voi liittyä myös mm.

tietojärjestelmiin, johtamiseen ja päätöksentekoon sekä infran toimivuuteen. Näihin on kiinnitetty huomiota eikä merkittäviä riskejä ole tiedossa.

Vahinkoriskit kohdistuvat työntekijöihin, kuntalaisiin sekä kunnan omaisuuteen. Vahinkoriskiä pyritään pienentämään vakuutuksilla sekä koulutuksella. Kaikki kunnan työntekijät ja omaisuus on vakuutettu ja vakuutukset pidetään ajan tasalla. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2014. Kilpailutuksella saavutettiin huomattavia säästöjä samalla kun vakuutusturvaa laajennettiin ja tarkistettiin.

Merijärven kunnan hallinto on tilinpäätösvuonna toiminut kuntalain, kunnan johto- ja muiden sääntöjen sekä sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestettyä ja toimivaa. Toiminnassa mahdollisesti ilmenevät puutteet pyritään korjaamaan heti niiden ilmettyä.

1.1.7 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Näiden laskelmien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan vielä miten investoinnit, sijoitukset ja lainalyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin on rahoitettu.

Toimintakate tuloslaskelmassa näyttää paljonko toimintakuluista jää katettavaksi verorahoituksella eli valtionosuuksilla ja verotuloilla. Vuoden 2017 toimintakate oli –6 593 951,76 € (edellinen vuosi –6 415 186,28 €).

Vuosikatteen tulisi kattaa poistot eli kunnan pitkävaikutteiset menot. Rahoituslaskelmassa vuosikate tarkoittaa kuinka paljon investointeihin ja lainojen lyhennyksiin on käytettävissä tulorahoitusta. Tilinpäätösvuonna vuosikate oli 362 426,24 € (edellinen vuosi 230 986,06 €).

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Vuoden 2017 tilikauden tulos oli ylijäämäinen 8 945,31 € (edellinen vuosi alijäämäinen 152 872,58 €).

1.1.7.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (1000 €)

	2017	2016
Toimintatuotot yhteensä	1 418	1 453
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut yhteensä	8 012	7 869
TOIMINTAKATE	**-6 593**	**- 6 415**
Verotulot	2 606	2 484
Valtionosuudet	4 303	4 039
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	69	157
Korkokulut	-20	-25
Muut rahoituskulut	-2	-9
VUOSIKATE	**362**	**230**
Poistot/arvonalentumiset	-353	-383
TILIKAUDEN TULOS	**8**	**-152**
Tilikauden yli-/alijäämä	**8**	**-152**

Tuloslaskelman tunnusluvut	**2017**	**2016**
Toimintatuotot/Toimintakulut %	17,7	18,5
Vuosikate/Poistot %	102,5	60,1
Vuosikate €/asukas	323	204
Asukasluku 31.12.	1119	1131

Toimintatuotot/Toimintakulut, %-tunnusluku osoittaa, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla eli mikä on maksurahoituksen osuus.

Vuosikate/Poistot, %-tunnusluku, jos se on 100 %, oletetaan, että kunnan tulorahoitus on riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

1.1.7.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut (1000 €)

	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	362	230
Tulorahoituksen korjauserät	-1	-1
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-345	-102
Rahoitusosuudet investointimenoihin	23	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	11	22
Toiminnan ja investointien rahavirta	**50**	**149**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
- Antolainasaamisten lisäykset		
- Antolainasaamisten vähennykset	1	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	300	300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-686	-276
Lyhytaikaisten lainojen muutos	600	
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	144	269
Rahoituksen rahavirta	359	294
Rahavarojen muutos	**410**	**444**
Rahavarat 31.12.	3 484	3 074
Rahavarat 1.1.	3 074	2 630

Rahoituslaskelman tunnusluvut	**2017**	**2016**
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, € Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.	770	834
Investointien tulorahoitus % Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.	112	226
Lainanhoitokate Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Mikäli tunnusluku on 1 tai suurempi, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon.	0,5	0,9
Kassan riittävyys pv Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.	140	135
Asukasmäärä 31.12.	1119	1131

1.1.7.3 Tase ja sen tunnusluvut

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseella ja sen tunnusluvuilla. Taseessa ilmenee muutokset sijoituksissa, pääoman lisäyksissä ja palautuksissa. Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

VASTAAVAA (1000 €)	2017	2016
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	7 908	7 951
I Aineettomat hyödykkeet	3	6
2. Tietokoneohjelmistot	-	2
3. Muut pitkävaikutteiset menot	3	4
II Aineelliset hyödykkeet	6 037	6 074
1. Maa- ja vesialueet	554	554
2. Rakennukset	4 628	4 829
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	555	559
4. Koneet ja kalusto	131	131
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	167	
III Sijoitukset	1 867	1 869
1. Osakkeet ja osuudet	1 793	1 794
3. Muut lainasaamiset	73	74
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 695	3 249
I Vaihto-omaisuus	16	24
1. Aineet ja tarvikkeet	16	24
II Saamiset	193	150
Lyhytaikaiset saamiset	193	150
1. Myyntisaamiset	129	132
3. Muut saamiset	51	13
4. Siirtosaamiset	12	4
III Rahoitusarvopaperit	2 674	2 618
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 674	2 618
IV Rahat ja pankkisaamiset	809	456
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 603	11 201

VASTATTAVAA (1000 €)	2017	2016
A OMA PÄÄOMA	7 112	7 103
I Peruspääoma	4 196	4 196
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 906	3 059
VI Tilikauden yli-/alijäämä	8	-152
E VIERAS PÄÄOMA	4 491	4 097
I Pitkäaikainen	1 822	1 835
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 680	1 693
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
7. Muut velat	141	141
II Lyhytaikainen	2 416	2 262
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 313	1 086
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot		9
6. Ostovelat	1 063	839
7. Muut velat	38	37
8. Siirtovelat	253	289
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 603	11 201

Taseen tunnusluvut:	2017	2016
Omavaraisuusaste % Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta.	61	63
Suhteellinen velkaantuneisuus % Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun.	54	51
Kertynyt ylijäämä, 1000 € =Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 916	2 906
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2 605	2 570
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 994	2 781
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 676	2 459
Lainasaamiset, 1000 €	73	74
Asukasmäärä 31.12.	1119	1131

1.1.7.4 Kunnan kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja kokonaismenojen laskelmassa ovat kunnan ulkoiset tulot ja menot sekä rahoitustapahtumat. Kokonaistulo- ja menokäsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

TULOT	**2017**	**%-osuus**
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	1 418 685	15,2
Verotulot	2 606 234	27,9
Valtionosuudet	4 303 116	46,1
Korkotuotot	668	0,0
Muut rahoitustuotot	69 431	0,7
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutusvoitot		
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	23 000	0,2
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	11 112	0,2
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	1 500	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	300 000	3,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	600 000	6,5
Oman pääoman lisäykset		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	**9 344 868**	**100,0**

MENOT	**2017**	**%-osuus**
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	8 012 637	88,4
- Valmistus omaan käyttöön		
Korkokulut	20 615	0,2
Muut rahoituskulut	2 457	0,0
Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pakollisten varausten lis. (+), vähennys (-)		
- Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit		
Investointimenot	345 893	3,8
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	686 918	7,6
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoma vähennys		
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	**9 067 981**	**100,0**

1.1.8 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.1.8.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Muut yhtiöt	1	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt		6
Yhteensä	6	6

Osakkuusyhteisöjen tilinpäätöstiedot on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

1.1.8.2. KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
	1000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 221	4 214
Toimintakulut	-11 034	-10 765
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1	
Toimintakate	**-6 812**	**-6 551**
Verotulot	2 606	2 484
Valtionosuudet	4 549	4 342
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	1
Muut rahoitustuotot	71	158
Korkokulut	-24	-27
Muut rahoituskulut	-3	-10
Vuosikate	**387**	**397**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-510	-542
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		
Tilikauden tulos	**-124**	**-145**
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	-5	-1
Laskennalliset verot	-1	-1
Vähemmistöosuudet		-1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	**-130**	**-148**

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	**2017**	**2016**
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	**38**	**39**
Vuosikate/Poistot, %	**76**	**73**
Vuosikate, euroa/asukas	**346**	**351**
Asukasmäärä	**1119**	**1131**

1.1.8.3. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	388	397
Tilikauden verot		-1
Tulorahoituksen korjauserät	2	34
Toiminnan rahavirta	**390**	**430**
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-740	-252
Rahoitusosuudet inv.menoihin	23	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	44	22
Investointien rahavirta	**-673**	**-230**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-283**	**200**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-1
Antolainasaam vähennys	2	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik lainojen lisäys	1 436	408
Pitkäaik lainojen vähennys	-732	-342
Lyhytaik lainojen muutos	600	-3
Oman pääoman muutokset	20	
Muut maksuvalmiuden muut		
Toimeksiant varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	9	-5
Saamisten muutos	-404	-8
Korottomien velkojen muutokset	221	267
Rahoituksen rahavirta	**1 152**	**317**
Rahavarojen muutos	**869**	**517**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 306	3 390
Rahavarat 1.1.	3 441	2 873

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	**2017**	**2016**
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €		
Investointien tulorahoitus, %	**54**	**101**
Lainanhoitokate	**0,3**	**1,2**
Kassan riittävyys	**158**	**91**

1.1.8.4. KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2017 1 000 €	2016 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	**8 578**	**8 441**
Aineettomat hyödykkeet	47	50
Aineettomat oikeudet	34	41
Muut pitkävaikutteiset menot	2	2
Ennakkomaksut	11	7
Aineelliset hyödykkeet	7 725	7 562
Maa- ja vesialueet	588	566
Rakennukset	5 743	5 990
Kiinteät rakenteet ja laitteet	728	571
Koneet ja kalusto	346	350
Muut aineelliset hyödykkeet	2	2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	318	83
Sijoitukset	806	829
Osakkuusyhteisöosuudet	597	594
Osakkeet ja osuudet	143	155
Muut lainasaamiset	66	80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**37**	**21**
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**5 222**	**3 959**
Vaihto-omaisuus	42	51
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	874	468
Rahoitusarvopaperit	2 724	2 667
Rahat ja pankkisaamiset	1 582	773
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**13 837**	**12 421**

VASTATTAVAA	2017 1 000 €	2016 1 000 €
OMA PÄÄOMA	**6 990**	**7 086**
Peruspääoma	4 196	4 196
Arvonkorotusrahasto	20	20
Muut omat rahastot	97	61
Edell.tilik.ylijäämä/alij.	2 809	2 955
Tilikauden ylijäämä/alij.	-132	-146
VÄHEMMISTÖOSUUDET	**34**	**59**
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	**11**	**11**
Vapaaehtoiset varaukset	11	11
PAKOLLISET VARAUKSET	**145**	**138**
Muut pakoll.varaukset	145	138
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**37**	**21**
VIERAS PÄÄOMA	**6 622**	**5 106**
Pitkäaikainen korollinen	3 226	2 163
Pitkäaikainen koroton	142	141
Lyhytaikainen korollinen	1 368	1 138
Lyhytaikainen koroton	1 886	1 664
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**13 839**	**12 421**

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	51	57
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49	46
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	2 677	2 809
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/as.	2 392	2 483
Konsernin lainakanta 31.12.,1000 €	4 594	3 301
Konsernin lainat, €/asukas	4 105	2 918
Konsernin lainasaamiset 31.12.	66	80
Kunnan asukasmäärä	1119	1131
Velat ja vastuut käyttötuloista %	57,8	45,6

1.1.9 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamista koskevat toimenpiteet

Kunnanhallituksen on Kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä, mikäli kunnan taseessa on alijäämää.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelukaudella katetaan.

Kunnan tuloskehityksen voidaan katsoa edellyttävän tasapainottamista silloin, kun tuloslaskelma osoittaa alijäämää eikä taseessa ole edellisten tilikausien ylijäämää sen kattamiseen.

Merijärven kunnan tilikauden 2017 ylijäämä on 8 945 euroa. Kunnanhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä siirretään taseen edellisten tilikausien ali-/ylijäämätilille. Taseessa kunnalla on ylijäämää 2,906 milj. euroa ennen tilinpäätösvuoden ylijäämän käsittelyä.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Käyttötalousosan toteutuminen

2.1.1. Hallinto- ja elinkeinopalvelut

Hallinto- ja elinkeinotoimi hoitaa kunnan hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelut sekä elinkeino- ja maataloushallinnon palvelut. Hallintopalvelujen vastuualueet ovat: yleishallinto, taloushallinto, henkilöstöhallinto ja vaalit. Elinkeinopalvelujen vastuualueet ovat elinkeinotoimi, maaseututoimi ja polttoaineiden myynti.

Valtuusto
Nykyisen kunnanvaltuuston toimikausi alkoi 1.6.2017 ja jatkuu 31.5.2021 saakka. Valtuusto kokoontui vuoden 2017 aikana viisi kertaa ja käsitteli kokouksissaan 43 asiaa. Lisäksi järjestettiin talousarvioseminaari valtuutetuille ja kunnanhallituksen jäsenille syksyllä sekä iltakoulu koskien Salmenrannan tulevaisuutta. Uusille luottamushenkilöille pidettiin koulutustilaisuuksia syksyn aikana. Kunnanvaltuuston menot olivat 6 375 € (2016: 7 411 €).

Keskusvaalilautakunta
Kunnallisvaalit järjestettiin huhtikuussa 2017. Keskusvaalilautakunta kokoontui vuoden 2017 aikana kuusi kertaa. Keskusvaalilautakunnan menot olivat 1 844 € (2016 ei järjestetty vaaleja).

Tarkastuslautakunta
Vuoden aikana tarkastuslautakunta kokoontui kolme kertaa. Tilintarkastuspäiviä oli kuusi. Kunnan tilintarkastajana toimi BDO Audiator Oy. Tilintarkastuksen menot olivat 6 486 € (2016: 6 038 €).

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2017 aikana 11 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 129 asiaa. Kunnanhallituksen menot olivat 8 281 € (2016: 5 591 €).

Keskustoimisto
Kunnanvirasto antaa kuntalaisille ja kunnan eri hallintokunnille asiantuntevaa, monipuolista, nopeaa ja luotettavaa palvelua. Henkilöstö- ja taloushallinnon ohjelmistojen osalta yhteistyötä tehtiin edelleen Kalajoen kaupungin kanssa. Palkkahallinnon palvelut päätettiin ostaa toistaiseksi Kalajoelta, joka hoiti myös taloushallinnon palvelut pääkirjanpitäjän paikan oltua täyttämättä.

Keskustoimiston henkilökuntaan kuuluu kunnanjohtaja, pääkirjanpitäjä (täyttämättä) ja 1,5 toimistosihteeriä (toisen toimistosihteerin työajasta 50 % kuuluu tekniseen toimeen). ATK-vastaavan tehtäviä hoiti ostopalveluna Kalajoen kaupungin palveluksessa oleva maaseutusihteeri. Hallintoosaston menoista keskustoimiston osuus oli 66,3 % eli 204 257 € ja tuotot 1 597 € (2016: menot 219 698 € ja tuotot 4 863 €).

Seutukuntatyö
Ylivieskan seutukuntayhdistyksen toiminta päätettiin ajaa alas vuoden 2019 loppuun mennessä. Seutukuntatyö jatkui kuitenkin edelleen vakiintuneen käytännön mukaisesti. Menokohta sisältää myös Rieska-Leader ry:n rahoitusosuuden. Seutukuntatyön menot olivat 22 726 € (2016: 18 968 €).

Työhyvinvointi
Kunnan henkilökunnalle ostettiin lakisääteinen työterveyshuolto Suomen Terveystalo Oy:ltä. Työterveyshuollon menot kirjattiin hallinnonaloittain. Työsuojelupäällikkönä toimi tekninen johtaja. Työhyvinvoinnin tukemiseksi henkilöstölle tarjottiin 50 € arvosta liikunta- ja kulttuuriseteleitä, jotka voi käyttää valintansa mukaan joko henkisen tai fyysisen hyvinvoinnin edistämiseen. Työhyvinvoinnin menot olivat 6 314 € (2016: 8 185 €).

Toiminta-avustukset
Toiminta-avustuksia myönnettiin kahdelle yhdistykselle. Ammattikorkeakoulu-/korkeakouluopiskelijan stipendi á 200 € myönnettiin 8 opiskelijalle. Lisäksi annettiin kunnan kummilahja 200 € vuoden 2017 ensimmäisenä syntyneen merijärvisen perheelle. Toiminta-avustuksiin käytettiin 20 314 € (2016: 26 874 €).

Joukkoliikenne
Kylätaksitoiminta jatkui kerran viikossa Pahkasalo-Ylipään ja Tähjä-Talus-Saukko suunnilta. Joukkoliikenteen menot olivat 12 380 € ja tulot 3 054 € (2016: menot 4 076 € ja tulot 410 €).

Kunta- ja yritystiedote
Kuntatiedote tehdään kunnan omana työnä n. 24 kpl vuodessa. Tiedote jaetaan jokaiseen talouteen kunnan alueella kahdesti kuukaudessa, jaon suorittaa Posti. Kuntatiedotteen ulkoiset menot olivat 1 283 € ja tulot 3 181 € (2016: menot 1 136 €, tulot 3 252 €).

Yhteistoiminta
Yhteistoimintaan sisältyvät kaikki kunnan jäsenmaksut jäsenyhteisöille mm. Kuntaliitto, Kuntatyönantaja ja Pohjois-Pohjanmaan liitto sekä kunnan tapaturmavakuutukset. Yhteistoiminnan menot olivat 6 396 € (2016: 26 905 €).

Hallintopalvelut yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	8 525	8 400	7 833	566
Toimintamenot	-351 347	-368 186	-320 514	-47 671
Toimintakate	-342 821	-359 786	-312 681	-47 104
Poistot	-12 356	-12 270	-7 913	-4 356
Laskennalliset erät	11 891		6 232	-6 232
Sisäiset netto	1 841	-5 328	6 788	-12 116

Elinkeinotoimi

Elinkeinotoimen tehtävät ovat kunnanhallituksen alaisuudessa. Vastuu kunnan elinkeinotoimesta on kunnanjohtajalla.

Yleistavoite / tarkoitus

Elinkeinotoimen tehtävänä oli järjestää neuvontapalvelua paikkakunnalla toimiville yrityksille ja yritystoimintaa suunnitteleville. Tavoitteena oli parantaa edellytyksiä yritystoiminnalle ja kehittää toimintaympäristöä sekä edesauttaa uusien työpaikkojen syntymistä. Elinkeinopolitiikan yleisenä tavoitteena on työllisyyden edistäminen ja sitä kautta kunnan kehittäminen.

Yritysten neuvonta- ja kehittämispalvelut ostettiin Kalajoen kaupungilta. Seutukunnan puitteissa jatkettiin edelleen elinkeinopalvelujen kuntayhteistyötä. Merijärven Kehityskeskus Oy:n toiminta päätettiin lopettaa ja asetettiin yhtiö selvitystilaan. Selvitystilan päätteeksi yhtiö katsotaan puretuksi. Kehityskeskus on kokonaisuudessaan kunnan omistuksessa.

Tavoite	TA 2017	TP 2017
Yrityskontaktit	25 kpl	13 kpl
Yritysten toimintaedellytykset ja kilpailukyvyn edistäminen	-yritysten liikevaihdon kasvu -työllisyyden paraneminen	-yhteisöveron tuotto kasvoi edellisestä vuodesta 4,2 % -työttömyys 31.12.2017: 10,8 % 2016: 9,6 %
Uudet yritykset	2 kpl	1 kpl
Leader-hankkeet	Omat hankkeet 1 kpl	Omat hankkeet - kpl
Kunnan starttiraha	2 kpl	0 kpl
Kuntamarkkinointi	Ilmoitukset, kunnan kotisivut	Ilmoitukset, kotisivut

Kunnan starttirahan suuruus on maksimissaan 1.700 €. Saannin edellytyksenä on ProStart – tutkimuksen tai vastaavan tekeminen ja yhden henkilön työllistäminen. Jos yrittäjä tekee osa-aikatyötä yrityksen parissa eikä ProStart-tutkimusta tehdä, tuki on 400 euroa. Kunnan starttirahoja myönnettiin vuoden aikana yhdelle yritykselle 400 €.

Kunnan kehittämispalkinto vuodelta 2017 myönnettiin Merijärven 4H-yhdistykselle.

Toimintamenoihin sisältyy myös Jokilaaksojen Kuituosuuskunnalle maksettuja kuntaosuuksia.

Elinkeinotoimi yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot		-	1 038	-1 038
Toimintamenot	-14 898	-35 748	-54 056	18 308
Toimintakate	-14 898	-35 748	-53 018	17 270

Maaseututoimi

Merijärven kunnan maaseutupalveluiden järjestämisestä vastaa Kalajoen kaupunki kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen perusteella. Hallintoalueeseen (KaSi) kuuluvat Merijärven lisäksi Alavieska, Pyhäjoki, Raahe ja Siikajoki, aktiivitiloja alueella oli toimintavuonna 1004 kpl. Maaseutuhallinnon henkilöresurssina on maaseutuasiamies 45 %:n työosuudella (5 %:n osuus kunnan it-tukitehtäviin) ja 50 %:n osuus Pyhäjoen maaseutuhallintoon.

Vastuualueina on lakisääteiset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja yhteistoiminta-alueen tehtäväjaon perusteella; tukikoulutusten järjestäminen, viljelijöiden sähköisen tukihaun tekninen neuvonta/yhteyshenkilönä toimiminen, sekä maksajaviranomaistehtävät (Pyhäjoki, Raahe ja Siikajoki).
Lomituspalveluiden järjestämisestä vastaa Kalajoen kaupunki.

Toiminta

Vuosi 2017 sujui maaseutuhallinnon osalta hyvin ja oli viljelijöillekin huomattavasti selkeämpi, kuin kaksi edellistä paljon uudistuksia sisältänyttä vuotta. Tosin poikkeuksellisen hankalat sääolot aiheuttivat harmia viljelijöille ja ylimääräistä työtä myös hallinnolle. Tukimaksatuksissa pysyttiin hyvin aikatauluissa ja tukisummasta maksettiin lähes 90 prosenttia vuoden 2017 puolella. Maataloustukia maksettiin vuonna 2017 Merijärvellä 2,38 M€ ja koko KaSi-alueella n. 57 M€. Kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa pidettiin tukikoulutustilaisuudet, joihin osallistui noin 250 viljelijää. Sähköisen tukihaun puhelinneuvontaa kysyttiin hieman edellisvuotta vähemmän.

It-tukitehtäviin käytettiin 36 tuntia työaikaa. Tukitehtävät liittyivät sovellusongelmien ratkaisemiseen, neuvontaan, laitteiden-/ohjelmien asennukseen, hankintaan ja ylläpitoon.

Maaseututoimi yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	
Toimintamenot	-38 695	-41 510	-39 480	-2 029
Toimintakate	-38 695	-41 510	-39 480	-2 029

Polttoainejakelu

Huoltoaseman tiloissa toimi työttömien työpaja, jonka käytännön toteutuksesta vastaa 4H-yhdistys. Tiloissa toimii myös yhdistyksen ylläpitämä kierrätyskeskus sekä kahvila. Merijärven kunta vastasi polttoaineen myynnistä.

Polttoainejakelu yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	456 407	491 200	465 967	25 232
Toimintamenot	-445 744	-473 350	-445 043	-28 306
Toimintakate	10 663	17 850	20 924	-3 074

Aittasouvi 2016-2017 - hanke

Jatkettiin kaksivuotista Aittasouvi-hanketta jonka rahoitus saatiin Rieska-Leaderilta. Hankketta veti hankevetäjä kesän ajan ja hänen johdollaan Aittatorille kehiteltiin toimintaa yhdessä kunnan yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Hankeaika päättyi 31.12.2017 ja maksatus haetaan alkuvuoden 2018 aikana.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	14 870	-	14 870
Toimintamenot	-16 356	-20 514	-16 183	-4 330
Toimintakate	-16 356	-5 644	-16 183	10 539

Aittatori 2016-2017 - hanke

Jatkettiin kaksivuotista Aittatori-hanketta jonka rahoitus saatiin Rieska-Leaderilta. Kunnan keskustassa olevalle tontille on siirrettyjen neljä hirsiaittojen kunnostusta jatkettiin ja alue sähköistettiin kuntalaisten ja yhdistysten käyttöön. Hankeaika päättyi 31.12.2017 ja maksatus haetaan alkuvuoden 2018 aikana.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	8 700	-	8 700
Toimintamenot	-9 393	-14 000	-9 156	-4 843
Toimintakate	-9 393	-5 300	-9 156	-3 856

Elinkeinopalvelut yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	456 407	514 770	467 005	47 764
Toimintamenot	-525 088	-585 122	-563 920	-21 201
Toimintakate	-68 681	-70 352	-96 914	-26 562

2.1.2 PERUSTURVAPALVELUT

Merijärven kunnan perusturvapalvelut tuottaa Kalajoen kaupunki isäntäkuntaperiaatteella. Perusturvapalvelut tukevat asukkaita heidän terveyden, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisessä ja ylläpitämisessä eri elämänvaiheissa. Ympäristöterveydenhuollon palvelut Kalajoki tuottaa isäntäkuntana Merijärvelle sekä Pyhäjoelle, Raahelle ja Siikajoelle.

Yhteistoiminnan järjestämisestä vastaa Kalajoen perusturvalautakunta, varhaiskasvatuksen osalta vastuu on sivistyslautakunnalla. Perusturvalautakunnassa oli Merijärveltä yksi edustaja sote-asioissa ja lisäksi yksi edustaja ympäristöterveydenhuollon asioissa, sivistyslautakunnassa Merijärveltä oli yksi edustaja.

Sosiaali- ja terveystoimen tukipalveluista tekninen toimi tuottaa kiinteistöjen ylläpidon mukaan luettuna siivous. Sivistystoimi tuottaa ateriapalvelut Salmenrantaan sekä kotipalveluun.

Perusturvan hallinto

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-			
Toimintamenot	-20 882	-20 717	-20 824	107
Toimintakate	-20 882	-20 717	-20 824	107

VARHAISKASVATUSPALVELUT

PÄIVÄHOITO

Merijärvellä päivähoidon piirissä oli yhteensä käytettävissä 28 hoitopaikkaa. Perhepäivähoidon läsnäolopäiviä oli 4647 kpl (2016: 4647 päivää) josta ryhmäperhepäivähoidossa 3413 läsnäolopäivää ja perhepäivähoidossa 1345 päivää. Päivähoidon kustannuksista ryhmäperhepäiväkoti Koivutuvan osuus oli 133 368 € (2016: 177 997 €), ryhmäperhepäiväkoti Pikkutuvan osuus 69 562 € (2016: 17 239), perhepäivähoidon osuus 62 623 € (2016: 82 783 €) ja lasten kotihoidon tuen osuus 130 962 € (2016: 130 545 €), jota sai 60 lasta (2016: 55 lasta). Vuonna 2016 perustettu uusi perhepäivähoidon yksikkö Pikkutupa joutui siirtymään Vanhustenkotiyhdistykseltä vuokratuista tiloista Salmentieltä uusiin tiloihin Rinnetielle.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	
Toimintamenot	-408 565	-419 980	-396 517	-23 462
Toimintakate	-408 565	-419 980	-396 517	-23 462

TERVEYSPALVELUT

Perusterveydenhuollon palvelut tuotti Kalajoen kaupunki isäntäkuntana. Merijärvellä oli oma lääkäri keskimäärin 2-3 päivänä viikossa sekä hammaslääkäri- ja neuvolapalvelut. Vuodeosastopalvelut järjestettiin Kalajoella. Perusterveydenhuollon menot sisältävät myös laboratorion, röntgenin, kuntoutuksen sekä kotisairaanhoidon menot. Oulaisten kansanterveystyön kuntayhtymän aikaiset eläkemenoperusteiset maksut 36 547 € sekä arkiston vuokrakulut 684 € sisältyvät myös tähän kohtaan.

Erikoissairaanhoidon palvelut ostettiin pääosin Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Perusterveydenhuollon (ml. suun terveydenhuolto) toiminnallisia ja taloudellisia tietoja

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toiminnalliset menot	-1 010 851	-820.800	-961 364	140 564
Kustann. netto € / as.	893	733	859	126
Lääk. v.otto M:vi kpl	1268	1050	1174	124
Lääk. puhelinkontakti	170	170	247	77
Päiv. sairaanhoit. kpl	1006	560	783	223
Hammashoito käynnit	1376	1000	1382	382

Erikoissairaanhoidon toiminnallisia ja taloudellisia tietoja

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toiminnalliset menot	-1 378 919	-1 390 700	-1 542 821	152 121
Kustann. netto € / as.	1 219	1 226	1 378	135
OYS hpv/pkl/hoitojakso	186/532/58	300/550/70	183/670/54	-117/-120/-16
Oulask. hpv/pkl/hoitoj.	230/789/105	220/550/90	198/759/87	-2/209/-3
Psyk. hpv/pkl/hoitojakso	216/5/5	0/20/0	63/5/3	63/-15/3

TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintamenot	-2 473 188	-2 330 350	-2 616 172	285 822
Kustann. netto € / as.	2 186	2 085	2 338	253

HYVINVOINTIPALVELUT

SOSIAALITYÖ

Sosiaalityö käsittää lastensuojelun (avo-, laitos- ja perhehoito), toimeentulo- sekä työmarkkinatuen.

Lastensuojelun avo- ja laitoshuolto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaita oli 7 henkilöä (2016: 9 hlöä). Lastensuojelun laitoshoitovuorokausia vuonna 2017 oli 121 vrk (2016: 162 vrk). Lastensuojelun menot vuonna 2017 olivat 32 265 € (2016: 23 871 €).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen piirissä olevia ruokakuntia oli Merijärvellä kaikkiaan 16 kpl (2016: 30 kpl). Toimeentulotuen osuus menoista oli 11 145 € (2016: 22 494 €).

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatuen menot olivat 15 446 € (vuonna 2016: 28 183 €).

SOSIAALITYÖ YHTEENSÄ

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-84 605	-84 500	-66 710	-17 789
Toimintakate	-84 605	-84 500	-66 710	-17 789

VAMMAISPALVELUT

Avohuollon ohjauskustannukset olivat 36 780 €. Monitoimikeskus Maakarin toimintapäivät/ Merijärvi olivat 696 pv (2016: 698 pv), menot 72 075 €. Vammaispalvelun kuljetukset 15 426 €.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	
Toimintamenot	-109 902	-126 700	-129 471	2 771
Toimintakate	-109 902	-126 700	-129 471	2 771

KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT

Kotiin annettavat palvelut sisältävät kotihoidon ja perhetyön lisäksi tukipalvelut ja omaishoidontuen. Säännöllisiä kotipalvelun asiakkaita Merijärvellä oli 29. Kotihoidon asiakkaille tehtiin kaikkiaan vuonna 2017 käyntejä 11333 kpl (2016: 13085). Kustannukset olivat 191 817 € (2016: 213 334 €. Perhetyön käyntejä oli 134 kpl ja kustannukset 15 181 €.
Tukipalveluasiakkaita oli 55 hlöä (2016: 54 hlöä), kustannukset 5 179 € ja omaishoidontuen saajia oli 16 hlöä (2016: 17), kustannukset 85 190 €.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuminen	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-296 718	-385 300	-297 369	-87 930
Toimintakate	-296 718	-385 300	-297 369	-87 930

IKÄÄNTYNEIDEN ASUMISPALVELUT

Asumispalvelut Palvelukeskus Salmenrannassa sekä asumispalvelujen osto muualta.

Palvelualueen tavoitteet ja toteuminen	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-623 834	-612 000	-692 154	-80 154

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotti Kalajoen kaupunki.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuminen	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintamenot	-24 233	-23 933	-23 595	-338
Kustann. netto € /as	21	21	21	0

TYÖLLISTÄMINEN

Nuorten työllistäminen

Kuluneen vuoden aikana kunta työllisti kesätöihin (2 viikkoa, 6 h/pv) kunnan eri toimipisteisiin nuoria yhteistyössä 4H-yhdistyksen kanssa. Kunta antoi myös kesätyötukea merijärvisille yrityksille nuorten palkkaamiseen kesätöihin. Nuorten kesätyöllistämisen menot olivat 5 108 € (2016: 5 180 €).

Kuntouttava työtoiminta

Työttömien työpajatoiminta jatkui edelleen Merijärven 4H-yhdistyksen vetämänä Merijärven kunnan omistamalla huoltoasemalla. Työtoiminnan menot olivat 12 506 € ja tulot 16 820 €.

Työllisyyshanke

Merijärven kunta toteutti yhdessä Alavieskan kunnan sekä Merijärven ja Alavieskan 4H-yhdistysten kanssa Eteenpäin-työllisyyden aktivointihankkeen, jolla pyritään vähentämään pitkäaikaistyöttömyyttä. Päähallinnoijana toimii Ylivieskan seutukunta. Hankkeen toiminta-aika on 2016-2018. Hankkeen menot olivat 11 275 €.

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	8 829	9 000	16 820	-7 820
Toimintamenot	-4 075 730	-4 043 530	-4 271 707	228 177
Toimintakate	-4 066 902	-4 034 530	- 4 254 887	220 357
Kustann. netto € / as	3 595	3 613	3 817	204

2.1.3 SIVISTYSOSASTO

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunta on vuoden aikana pitänyt 4 kokousta ja käsitellyt 46 asiaa. Sivistyslautakunnan tehtävänä on koko tulosalueensa toimintojen ylläpitäminen ja kehittäminen. Sivistyslautakunnan vastuualueet ovat: esi- ja perusopetus, kirjastotoimi, esikoululaisten ja koululaisten iltapäivätoiminta, ruokapalvelu, musiikkiopisto ja kansalaisopisto.

Sivistyslautakunnan hallinto

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	18	-	-	-
Toimintamenot	-28 814	-31 450	-28 334	-3 116
Toimintakate	-28 796	-31 450	-28 334	-3 116

ESI- JA PERUSOPETUS

Kunnassa on yksi vuosiluokkien 0-9 yhtenäiskoulu, Koivupuhdon koulu. Koulun oppilasmäärä oli kevätlukukauden 2017 lopussa 163 ja 20.9.2017 170. Luokanopettajan virkoja on kunnassa 6. Aineenopettajia on 8. Aineenopettajista on lehtoreita 4 ja tuntiopettajia 4, joista yksi sivutoiminen. Erityisluokanopettajia on 2. Koivupuhdon koululla on oma esiopetusryhmä (13 oppilasta kevät 2017/ 22 oppilasta 20.9.2017), jossa annetaan opetusta 20 h/vk. Opettajana toimii lastentarhanopettaja. Lukuvuonna 2017-2018 on palkattu määräaikaisesti toinen esiopetuksen opettaja, koska suuresta ikäluokasta johtuen esiopetus on jaettu kahteen ryhmään.

Koivupuhdon koululla on 4 koulunkäynninohjaajaa toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja he ovat työskennelleet pääasiassa henkilökohtaisina avustajina. Viime lukuvuonna oli lisäksi 1 koulunkäynninohjaaja määräaikaisessa työsuhteessa. Lisäksi koululla on ollut välillä työharjoittelijoita ja työssäoppijoita, jotka eivät ole olleet työsuhteessa.

Esi ja perusopetus yht.	TP 2015	TP 2016	TP 2017
- oppilaita keskimäärin - kokonaiskust. €/opp. (ulk. + sis. toimintakate) (Luvut sis. kouluruokailun ja IP-toiminnan kerhon osuuden)	**179,5** (188 / 171) **8.462 (+ 5,51 %)**	**167,5** (171 / 164) **9.257 (+9,39 %)**	**167,0** (164 / 170) **8.778** (-5,17 %)

Seudullinen yhteistyö

Oulun eteläisen alueen sivistystiimiin kuuluvat ko. alueen sivistysjohtajat. Alueellinen sivistystiimi on pyrkinyt kehittämään kouluasioita yhtenäiseen suuntaan alueellamme ja suunnitellut opetustoimen kehittämisasioita ja koulutuksia.

Yleistavoite / tarkoitus

Yleissivistävän koulutuksen tavoitteena on kasvattaa oppilaista hyvän yleissivistyksen omaavia, tulevaisuuden haasteisiin pystyviä sekä jatkuvaan itsensä kehittämiseen valmiita yksilöitä ja yhteiskunnan jäseniä.

Suunnittelukauden tavoitteiden / painopistealueiden toteutuminen

- ***Lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.*** Yhteistyötä em. tavoitteen saavuttamiseksi on tehty mm. kotien, sosiaali- ja terveystoimen, vapaa-aikatoimen, seurakunnan ja 4H:n kanssa. Tekemistä asian tiimoilla on edelleen runsaasti. Aikaa ennalta ehkäisevälle työlle tulisi löytää lisää. Lasten ja perheiden palveluiden muutos-ohjelmassa (LAPE) Merijärvi on ollut aktiivisesti mukana kunta- ja aluetasolla. Sote- ja maakuntauudistus tulee vaikuttamaan oppilashuollon rakenteisiin ja toimintaan.

- ***Oppilaiden osallistaminen koulun ja kunnan kehittämiseen***. Koululla toimii luokkien 1-6 ja luokkien 7-9 oppilaskunnan hallitus. Molempia ohjaa opettaja. Oppilaskunnan hallitukset ovat toteuttaneet oppilaiden ideoimaa toimintaa ja tempauksia lukuvuoden aikana. Oppilaita rohkaistaan esittämään mielipiteitään ja huomaamaan, että asioihin voi vaikuttaa.

- ***Kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen. Tavoitteena matalan kynnyksen yhteydenpito. Asiantuntijavanhempainilloilla pyritään vastaamaan kulloinkin esiintyviin ajankohtaisiin haasteisiin.*** Lukuvuoden aikana on tietyt vakiintuneet tapaamiset vanhempien kanssa ja vanhempainillat. Kodin ja koulun välillä on pidetty matalaa kynnystä yhteydenotoissa. Näin eteen tuleviin haasteisiin pystytään vaikuttamaan jo varhaisessa vaiheessa. Yhteistyö kotien ja koulun välillä on ollut pääosin sujuvaa.

- ***Jatko-opintoihin sijoittuminen; tavoitteena on jatkokoulutuspaikka jokaiselle perusopetuksen päättävälle oppilaalle.*** Kevään 2017 yhteishaussa kaikki perusopetuksen päättäneet saivat jatko-opintopaikan. Heistä 5 meni lukioon ja 12 ammattiopistoon. Jelppiverkon kanssa tehtävä yhteistyö auttaa syrjäytymisvaarassa olevia nuoria. Perusopetuksen päättäviä oppilaita on jatkossa syytä ohjata aktiivisemmin Jelppiverkon palveluihin.

- ***Henkilökunnan työssä jaksamisen tukeminen työnohjauksen ja täydennyskoulutuksen avulla.*** Täydennyskoulutusta on ollut tarjolla monipuolisesti. Mahdollisuus täydennyskoulutukseen tukee työssä jaksamista ja siihen on ollut käytössä riittävät resurssit. Talousarvioon on ollut varattuna rahaa työnohjaukseen.
- ***Kestävän kehityksen periaatteiden huomioiminen koulun toiminnassa.*** Luokissa on erikseen keräysastiat paperille ja muille roskille. Keittiöllä ja kotitalousluokassa lajitellaan kertyvä jäte omiin roska-astioihinsa. Käsitöissä on hyödynnetty kierrätysmateriaaleja. Materiaalin ja energian kulutukseen kiinnitetään jatkuvaa huomiota. Sähköinen viestintä on vähentänyt jonkin verran kopioiden määrää. Kestävän kehityksen toimet etenevät pienin askelin. On vielä tehtävää asian suhteen.
- ***Perusopetuksen laatukriteerien mukaisten arviointien tekeminen ja toiminnan kehittäminen arvioinnista saatujen tulosten pohjalta***. Laadun arvioinnin käsikirja on laadittu. Järjestäjäkohtainen arviointi tehtiin viimeksi keväällä 2014, koulukohtainen arviointi tehtiin viimeksi keväällä 2017. Jatkossa laadun arviointi on tarkoitus tehdä kerran valtuustokaudessa.

- ***Uusien opetussuunnitelmien jalkauttaminen käytäntöön. Uudet ops:t otetaan käyttöön porrastetusti.*** Luokilla 0-6 uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön kaikilta osin elokuussa 2016 ja luokilla 7-9 yleisten osien osalta. Syksyllä 2017 otettiin uusi opetussuunnitelma kaikilta osin käyttöön 7.luokalla. Uusi ops otetaan käyttöön syksyllä 2018 8.luokalla ja syksyllä 2019 9.luokalla.

- ***ICT-välineiden hankkiminen.*** Vuoden 2017 aikana hankittiin koululle uusia kannettavia tietokoneita 22 kpl, yhteen luokkaan älykäs kosketusnäyttö ja uusittiin muuta välineistöä jonkin verran.

- ***Tietotekniikan pedagogisen käytön kehittäminen ja opettajien kouluttaminen sekä laitteiden että niitä hyödyntävän pedagogiikan käyttöön.*** Pedagoginen käyttö lisääntyy ja kehittyy uusien ops:ien, sähköisten laitteiden ja sähköisen materiaalin lisääntymisen sekä koulutuksen myötä. Koululla järjestettiin ict-koulutusta opettajille ja koulunkäynninohjaajille.

- ***Koulupäivän aikaisen liikunnan lisääminen Liikkuva koulu- hankesuunnitelman mukaisesti.*** Toiminnallisuutta ja liikuntaa on lisätty. Lukuvuodesta 2016-2017 alkaen on ollut käytössä uusi koulupäivän rakenne, mikä mahdollistaa 2 pidempää liikuntavälituntia. Liikuntasali, kuntosali ja Kilpukan aula on otettu aktiiviseen välituntikäyttöön. Luokkiin ja yhteiskäyttöön on hankittu liikuntavälineitä. Oppilaista on jo pitkään koulutettu välituntiohjaajia, jotka järjestävät useamman kerran viikossa ohjattaua välituntitoimintaa muille oppilaille.

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Iltapäivätoimintaan kuuluu esikoululaisten iltapäivähoito ja 1.-2. luokkien oppilaiden kerhotoiminta. Iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulunkäyntiavustajat. Kalajoen kaupunki ostaa iltapäivähoidon sivistyslautakunnalta. Vuonna 2017 iltapäiväkerhossa oli keskimäärin 3,11 lasta/pv ja iltapäivähoidossa 2,34 lasta/pv eli yhteensä 5,45 lasta/pv.

Aamu- ja iltapäivätoiminta yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	9 183	7 720	9 053	-1 333
Toimintamenot	-14 888	-11 850	-14 740	2 890
Toimintakate	-5 705	-4 130	-5 687	1 557

PERUSASTEINEN KOULUTUS (ilman iltapäivätoimintaa ja ruokapalvelua)

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	69 160	83 700	93 421	-9 721
Toimintamenot	-1 318 977	-1 297 094	-1 256 971	-40 123
Ulk. toimintakate	-1 249 817	-1 213 394	-1 163 550	-49 844
Sis. toimintakate	-200 473	-208 730	-204 684	-4 046
Katteet yhteensä	-1 450 290	-1 422 124	-1 368 234	-53 890
Poistot	-93 450	-90 230	-88 150	-2 080

RUOKAPALVELU

Koivupuhdon koulun keittiö toimii pääosin valmistuskeittiönä ja Salmenrannan keittiö pääosin jakelukeittiönä. Yksikössä on 4 kokoaikaista ja yksi osa-aikainen työntekijä. Yksikön esimiehenä toimii ruokapalveluesimies. Ruokapalveluyksikkö myy sosiaalitoimen ateriapalvelut Kalajoen kaupungille.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	172 402	172 762	172 263	499
Toimintamenot	-265 320	-272 412	-262 604	-9 808
Toimintakate	-92 918	-99 650	-90 341	-9 309

Koulutoimen ateriapalvelu

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	12 641	11 000	14 094	3 094
Toimintamenot	-106 669	-110 650	-105 517	-5 133
Toimintakate	-94 028	-99 650	-91 423	-8 227

Sosiaalitoimen ateriapalvelu

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	159 761	161 762	158 169	3 593
Toimintamenot	-158 651	-161 762	-157 087	-4 675
Toimintakate	1 110	-	1 082	-1 082

KESKIASTEEN KOULUTUS

Sisältää lukion ja ammattiopiston matka-avustukset sekä kuraattori- ja psykologipalvelut.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	- 3 962	-2 600	-3 880	-1 280
Toimintakate	-3 962	-2 600	-3 880	-1 280

KIRJASTO

Kirjastossa työskenteli kokopäiväinen kirjastosihteeri ja osa-aikainen (20 h/vko) kirjastovirkailija. Henkilötyövuosia kirjastossa oli 1,6. Siivoojan ja talonmiehen työ ostettiin sisäisenä palveluna kunnan tekniseltä toimelta. Vuoden aikana oli myös useampi työharjoittelija eri oppilaitoksista.

Toiminta

Edelliseen vuoteen verrattuna koululta on tehty ryhmäkäyntejä hieman enemmän. Päiväkotiryhmien käyntejä on ollut saman verran. Eskareiden ja päiväkotiryhmien käynnit aloitettiin aina satuhetkellä. Koululuokille järjestettiin tarvittaessa kirjaston käytön ja tiedonhaunopetusta.

Vuoden aikana on ollut 17 erilaista tapahtumaa, joissa kahdeksassa kirjasto on ollut päävastuullisena järjestäjänä. Tapahtumien osallistujamäärä on kasvanut n. 59 % edelliseen vuoteen verrattuna. Näyttelyjä kirjastossa on ollut joka kuukausi.
Kokonaislainaus on laskenut 4,47 % (1021 lainaa). Asukasta kohti laskettuna lainoja on 19,2. Lainaajia on ollut 15 vähemmän, mutta kirjastoon tehtyjä fyysisiä käyntejä on ollut n. 20 % enemmän. Asukasta kohti laskettuna se on 13,8 käyntiä.
Lukudiplomeja suoritettiin edelleen ja kirjaston stipendit jaettiin kevätjuhlassa yhdelle alakoulun ja yhdelle yläkoulun oppilaalle ahkerasta lukuharrastuksesta. Yhteistyö neuvolan kanssa jatkui edelleen, kuten myös "rotinakirjojen" jako.

Tapahtumat

Näyttelyt

02. – 31.01.2017	**Kimmo Pohjasen** maalauksia ; "Valoja, värejä".
06. – 28.02.2017	**Kazimuddin Ahmed** : valokuvanäyttely ; "Kuvia Koillis-Intiasta".
03. – 31.03.2017	**Paavo Niskasaaren** maalauksia ; "Kevättalven upeus".
05. – 25.04.2017	**Jokihelmen opiston** taiteen perusopetuksen kevätnäyttely.
02. – 31.05.2017	**Kpedu, Kälviän luontokuvauksen opiskelijat** : valokuvanäyttely ; "Luonto puhuu – Kuuntelenko".
01. – 30.06.2017	**Pierre Baldacchinon** kuittiluonnoksia ja **Anne Metsamaan** pienoismuotokuvia tunnetuista merijärvisistä henkilöistä.
10. – 31.07.2017	**Paavo Männistön** akvarelleja ; "Merijärveltä maailmalle".
04. – 31.08.2017	**Ilkka Vainion** maalauksia ja grafiikkaa.
04. – 29.09.2017	**Anne Metsamaan** piirroksia merijärvisistä rakennuksista.
02. – 27.10.2017	**Maija Aholan** öljyväritöitä.
01. – 30.11.2017	**Reformaation ja Martti Lutherin juhlavuoden** kirjanäyttely.
11.12.2017 – 11.01.2018	**Sini Yrjänä ym.** : valokuva- ja taidenäyttely ; "Piilosta".

Muuta toimintaa kirjastossa

Ystävänpäivän merkeissä (14.2.) kirjastolta toimitettiin monistettuja, ystävä-aiheisia runoja koulun keittiölle, josta ne jaettiin kaikkien ruokailijoiden tarjottimien väliin. Runot jaettiin myös kotipalvelun asiakkaille.

08.02.2017	**Lainan päivän tapahtuma.**
03.03.2017	Paavo Niskasaaren **näyttelyn avaus.**
08.03.2017	Hiihtolomaviikon **iltatapahtuma.**
11.07.2017	**Nukketeatteriesitys** kirjastolla. Tuula Alin-BM + Heikki Lahnaoja. Vieraana Onnentähden alpakat.
12.09.2017	**Nuorisovaltuuston ja tukioppilaiden palaveri.**
12.09.2017	**Yhdistysten iltakahvit+LaPe -tiedotustilaisuus.**
25.10.2017	Syyslomaviikon **iltatapahtuma.**
05.12.2017	Kirjaston Itsenäisyyspäivän **Etkot.**
11.12.2017	SPR:n **Hyvän Joulumielen tapahtuma.**

Muut tapahtumat, joiden järjestelyissä kirjasto on ollut mukana

27.02.2017	Tuula Alin-BM kävi **lukemassa vanhuksille Salmenrannassa**. Käynti liittyi valtakunnalliseen "Lue läheiselle" -kampanjaan.

04.07.2017	**Peräkonttikirppis** Huoltiksella. Vieraana "Huutokauppa-Markku". Järjestettiin yhdessä 4H:n ja vapaa-aikatoimen kanssa.
05.07.2017	**Nukketeatteriesitys** Pyhäjoen kirjastolla : Heikki Lahnaoja ja Tuula Alin-BM. Vieraana Onnentähden alpakat.
10.07.2017	Merijärven Kotiseutuviikon + Paavo Männistön taidenäyttelyn **avajaiset** Kilpukan ruokalassa.
13.07.2017	**Markkinat** koulun ja kirjaston piha-alueella. Kirjastolla poistomyynti.
30.08.2017	**"Satuaitta"** Aittatorilla. Tuula Alin-BM luki satuja Elsan aitassa.
01.09.2017	Turun tuomiokirkon poikakuoron **vierailu ja kaksi konserttia.** Järjestettiin yhdessä kulttuuritoimen, koulun, seurakunnan ja Kotiseutuyhdistyksen kanssa. Vierailu liittyi Suomi100-juhlavuoteen.
06.09.2017	**"Satuaitta"** Aittatorilla. Tuula Alin-BM luki satuja Elsan aitassa.

Kirjaston suoritteita

	2015	2016	2017
Hankinta	1 237	1 226	1 307
Kokonaislainaus	22 240	22 827	21 943
Lainaus/as.	19,3	20,1	19,2
Käynnit/as.	13,2	11,5	13,8
Lainaajia	472	486	471

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	**TP 2016**	**TA 2017**	**TP 2017**	**Poikkeama**
Toimintatulot	1 115	850	794	56
Toimintamenot	-85 994	-87 010	-84 500	-2 510
Toimintakate	-84 880	-86 160	-83 706	-2 454
Sisäiset menot	-33 926	-31 652	-33 265	1 613
Ulk. + sis. netto yht.	-118 806	-117 812	-116 971	-841
Poistot	-11 940	-10 655	-4 901	-5 754

OPISTOT

Kansalaisopisto

Merijärven kunta kuuluu Jokihelmen opiston toimialueeseen yhdessä Haapaveden, Kärsämäen, Oulaisten, Pyhännän ja Siikalatvan kanssa. Opiston päätoimipiste on Haapavedellä.

Merijärvellä annettiin vuonna 2017 yhteensä 609,4 tuntia opetusta, josta Taiteen perusopetuksen tunnit 208. Opiskelijoita 162, kurssilaisia 269 (2016: 608,4 tuntia, 237 opiskelijaa). Taiteen perusopetuksen opiskelijoita 21, kurssilaisia 47.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	**TP 2016**	**TA 2017**	**TP 2017**	**Poikkeama**
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-23 046	-24 000	-23 205	-795
Toimintakate	-23 046	-24 000	-23 205	-795

Musiikkiopisto

Merijärven kunta osti 5 oppilaspaikkaa Jokilaaksojen musiikkiopistosta. Oppilaspaikkakohtainen kuntaosuus sisältää myös ryhmäopetuksessa olleet oppilaat.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	
Toimintamenot	-8 030	-8 180	-7 725	-455
Toimintakate	-8 030	-8 180	-7 725	-455

Sivistyslautakunta yhteensä

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	251 878	265 032	275 531	-10 499
Toimintamenot	-1 749 031	-1 734 596	-1 681 959	-52 637
Ulk. toimintakate	-1 497 153	-1 469 564	-1 406 429	-63 135
Sis. toimintakate	-234 893	-240 252	-238 633	-1 619
Katteet yht.	-1 732 046	-1 709 816	-1 645 062	-64 754
Poistot	-105 390	-100 885	-93 051	-7 834

Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta vastasi vapaa-aikalautakunta. Vapaa-aikalautakunta kokoontui v. 2017 viisi kertaa. Vapaa-aikapalvelut hoidettiin koko vuoden kunnan omana toimintana.

Vapaa-aikapalveluja olivat

- Nuorisotoimi
  - nuorisotoiminta
  - nuopparitoiminta
  - Selvis-toiminta
  - nuorisovaltuusto
  - kerhotoiminta
- Liikuntatoimi
  - liikuntatoiminta
  - Kilpukka ja liikunta-alueet
  - Ristivuoren ladut
- Kulttuuritoimi

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen henkilöresurssit olivat vapaa-aikaohjaaja 55 % työajasta sekä osa-aikaisia nuorisotila/ kerho-ohjaajia ostopalveluna 4H-yhdistykseltä. Toimenkuvaan kuuluu mm. nuoriso-, nuoppari-, selvis-, ja kerhotoiminnan järjestäminen sekä nuorisovaltuuston ylläpito.

NUOPPARI:

- Nuoppari oli auki yhteensä 74 iltana sisältäen ohjattua toimintaa sekä omaehtoista oleilua
- Nuopparilla vuoden aikana yhteensä noin 619 käyntiä.

NUORISOTOIMINTA:

- Päiväleiri yhteistyössä 4H-yhdistyksen kanssa
- Nuorten kansainvälinen ryhmä, yhteistyössä 4H:n kanssa
- Aluehallintoviraston rahoittamia kerhoja: tyttökerho, mopokerho ja ohjattu punttisalivuoro. Jokainen kerho kokoontui syksyllä 10 ja keväällä 12 kertaa 1,5-2 tuntia/kerta.
- Nuorten perjantai Merijärviviikolla, mm. graffitityöpaja Huoltiksella, ja Pakohuonepeli
- Ilmainen kyyditys Raatiroll-nuorten tapahtumaan Raaheen, yhteistyössä Pyhäjoen kunnan ja 4H:n kanssa
- Retki Power Parkkiin yhteistyössä 4H:n ja Pyhäjoen kunnan kanssa
- Retki Super Parkiin Ouluun yhteistyössä 4H;n kanssa
- SataBailut, nuorten itsenäisyyspäivän bileet yhteistyössä Tomi Rajalan ja 4H.n kanssa
- Nuorisovaltuusto kokoontui kerran kuukaudessa lukuun ottamatta kesäkuukausia

SELVIS -TOIMINTA:

- Selvis-toiminta järjestetään yhteistyössä Koivupuhdon koulun kanssa
- Toiminnalla ehkäistään varhaisia päihdekokeiluja. Selvikseen voi osallistua oppilaat, jotka ovat sitoutuneet päihteettömyyteen. Jos päihdekokeilua ilmenee, tippuu pois Selviksestä.
- Selvis-toiminnassa on mukana 59% 5-9 luokkien oppilaista.
- Vuoden mittaan järjestettiin kuukausittain selviskilpailu, joihin jokaiseen voivat osallistua Selvis –toiminnan piiriin kuuluvat nuoret..
- Keväällä järjestettiin Selvis-retket: 5lk Ylivieskaan, 6-7lk ja 8lk Ouluun ja 9lk Tampereelle.
- Syksyllä järjestettiin Selvis –vanhempainilta sekä Selvis –tunnit 5-luokan oppilaille
- Selvis –kerhoja järjestettiin keväällä 5 kertaa.

Koulun kanssa tehtävää muuta yhteistyötä:

- Koulupäivystys keskiviikkoisin klo 11.15- 11.45
- Kerran kuukaudessa päivänavaus
- Yhteiset palaverit, oppitunnit ja muu toiminta

Jelppiverkko toimii Merijärvellä etsivän nuorisotyön järjestäjänä sekä yksilö- ja työhönvalmentajana. www.jelppiverkko.fi

Settinetti –nuorten tiedotuspiste toimii netissä osoitteessa www.settinetti.fi

Liikuntatoimi

Liikuntatoimen henkilöresurssit olivat vapaa-ajan ohjaaja 35% työajasta. Toimenkuvaan kuuluvat liikuntatoimi, Kilpukan ja liikunta-alueiden toiminnasta vastaaminen.

- Kilpukassa toimi vuoden aikana keskimäärin 32 ryhmää /viikko.
- Kuntokortti –kamppanja 2x vuodessa. Kortteja palautettiin yhteensä 45 kpl joista kertyi 11 208 pistettä eli 5 604h liikuntaa.
- Hiihtolomareissu Vuokattiin yhteistyössä 4H:n ja Alavieskan kunnan kanssa

- Hiihtolomareissu Vuokattiin yhteistyössä 4H:n ja Alavieskan kunnan kanssa
- Lentopallopuulaaki
- Valtakunnallinen pyöräilyviikko ja merijärvipyöräily
- Koko perheen talvipäivä -tapahtuma ja Hippo Hiihdot Ristivuorella yhteistyössä Oulaisten Osuuspankin ja eri yhdistysten kanssa
- Kävellen kuntoon -kampanja yhteistyössä Merijärven Kestävän ja Oulaisten Osuuspankin kanssa
- Merijärvipyöräily
- Actionpäivä Kilpukassa
- Maaliskuusta vuoden loppuun Merijärvellä toteutettiin NonStop -Muutosta liikkeellä-hanke. Hankkeen aikana toteutettiin
    - Unelmien liikuntapäivä
    - Skeittiparkin ja frisbeegolfradan avajaiset
    - Pesiskoulu kesällä
    - Harrastepesis kesällä ja syksyllä, yhteistyössä POKS -hankkeen kanssa
    - Ohjattu ilmainen kuntosalivuoro syksyllä 2017
    - 4 eri lajikokeilua, (melonta ja suppailu, naurujooga, putkirullaus Jang Su)
    - Joulukuun liikuntakalenteri -julkaisu ja -liikuntakampanja

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimen henkilöresurssit olivat vapaa-aikaohjaaja 10 % työajasta.

- Lainan päivän tapahtuma kirjaston kanssa yhteistyössä
- Iltakirjasto yhteistyössä kirjaston ja 4H:n kanssa
- Keväällä 2017 Terhokerho yhteistyössä Merijärven MLL:n ja Punaisen Ristin kanssa
- Teatteriretki Kokkolaan
- 100-tarinaa Merijärvestä -kirjoituskilpailu
- Veteraanijuhla yhteistyössä Kappeliseurakunnan kanssa
- Merijärven kotiseutuviikko heinäkuussa yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa:
    - Merijärven markkinat ja lasten maatalousnäyttely
    - Kesällä kotiseutumuseon aukiolo sekä Tähjän kotiseututalon aukiolo
- Aittasouvi- /syyssyssäys -tapahtuma, Pohjois-Pohjanmaan liiton kuntakeskusten kehittämis-hankkeena, järjestelyistä vastasi Marisa Tofferi
- Vanhustenviikon tapahtumat
- Turun Tuomiokirkon Poikakuoron vierailu, yhteistyössä Merijärven Kappeliseurakunnan kanssa
- Suomen itsenäisyys sotaorvon silmin: Kallis on vapautemme hinta -esitys yhteistyössä Joki-laaksojen sotaorvot ry:n kanssa
- Joulubasaari ja Joulupolku -tapahtuma, yhteistyössä Merijärven MLL: kanssa
- Retki Tyynelän tonttupajaan yhteistyössä Merijärven maa- ja kotitalousnaiset ry:n kanssa
- Itsenäisyyspäiväjuhla yhteistyössä Merijärven kappeliseurakunnan kanssa
- Hakalan perheen joulukonsertti yhteistyössä Kotiseutuyhdistyksen kanssa

Vapaa-aikalautakunta yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	8 429	11 750	9 551	2 199
Toimintamenot	-118 631	-102 936	-86 327	-16 609
Ulk. toimintakate	-110 203	-91 186	-76 776	- 14 410
Sis. toimintakate	-65 552	-70 131	- 70 387	256
Katteet yht.	-175 755	-161 317	-147 164	-14 153
Poistot	-35 855	-37 457	-41 708	-4 251

2.1.5 Tekninen toimi

Tekninen lautakunta

Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen työ- ja elinympäristö.

Teknisen hallinnon tehtävänä on teknisten palvelujen tuottaminen siten, että ne toteutetaan taloudellisesti ja oikea-aikaisesti.

Oltiin aktiivisesti mukana Oulun eteläisen alueen liikenneturvallisuustyössä, jossa on yhteensä 17 kuntaa.

Tekninen toimisto

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	1 358	1 260	1 260	0
Toimintamenot	-51 865	-59 686	-56 122	-3 564
Toimintakate	-50 507	-58 426	-54 862	-3 564
Laskennalliset erät	-1 939	-	-1 665	1 665
Netto	-52 446	-58 426	-56 526	-1 900

Rakennuskaavoitus

Ei hankkeita.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa, että rakentaminen kunnassa tapahtuu annettujen lakien ja asetusten määräämissä puitteissa. Kalajoen kaupungilta ostettiin aluearkkitehtipalvelut, johon saatiin avustusta ympäristöministeriöltä. Teknisen johtajan työ jakautui siten, että 35 % oli rakennustarkastusta ja siihen liittyvää neuvontaa ja 65 % teknisen toimen muita töitä.

Rakennuslupia myönnettiin 12 kpl ja toimenpidelupia 6 kpl.

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Muutos kpl 2016/17
Rakennusluvat	16	15	12	-4
Toimenpideluvat	7	10	6	-1
Henkilöstö	1	1	1	

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	6 191	3 000	6 771	-3 771
Toimintamenot	-22 610	-32 108	-26 321	-5 787
Toimintakate	-16 419	-29 108	-19 551	-9 557
Laskennalliset erät	-1 315		-1 670	1 670
Netto	-17 734	-29 108	-21 221	-7 887

Ympäristönsuojelu

Kunnan ympäristönsuojelutehtävät ovat lakisääteisiä, lähinnä lupakäsittelyyn, tiedottamiseen ja valistamiseen liittyviä. Tehtävänä on edistää ympäristön- ja luonnonsuojelua kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tehtävät perustuvat pääsääntöisesti ympäristönsuojelu-, vesi-, vesihuolto-, maa-aines-, jäte- ja luonnonsuojelulakeihin sekä niiden nojalla annettuihin asetuksiin ja valtioneuvoston päätöksiin.

Merijärven kunnan ympäristösuojeluviranomaisena toimii tekninen lautakunta. Ympäristösihteerin palvelut on ostettu helmikuusta 2016 alkaen Ylivieskan kaupungilta. Ympäristösihteeri oli vuoden aikana Merijärvellä 22 työpäivää, minkä lisäksi työaikaa kului ympäristölupien valmisteluun ja jätevesineuvontailtaan. Vuoden aikana tarkastettiin nitraattiasetuksen mukaisia ilmoituksia lannan aumauksesta 4 kpl ja lannan levityksestä marraskuussa poikkeuksellisen olosuhteen vuoksi 1 kpl. Vuoden aikana kunnassa tuli vireille ympäristölupahakemuksia 3 kpl, rekisteröinti-ilmoituksia jätteen ammattimaisesta keräyksestä 1 kpl ja meluilmoituksia 1 kpl. Maa-aineslupahakemuksia ei tullut vireille. Vuoden lopussa kunnassa oli voimassa olevia maa-aineslupia 2 kpl.

Ympäristönsuojelun toimintamenot olivat ennakoitua suuremmat, koska ympäristösihteerin työaikaa kului ennakoitua enemmän vireille tulleiden ympäristölupahakemusten käsittelyyn.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	1 299	1 700	2 197	-497
Toimintamenot	-7 753	-3 790	-12 737	8 947
Toimintakate	-6 454	-2 090	-10 541	8 451
Laskennalliset erät	-337			
Netto	-6 791	-2 090	-10 541	8 451

Pelastustoimi

Jokilaaksojen pelastuslaitos järjesti ja tuotti lainsäädännön sekä kuntien siltä edellyttämät palvelut tehokkaasti, taloudellisesti ja tehtävien edellyttämällä laatutasolla. Pelastustoimen tehtäviä tuotetaan lähellä kuntalaisia vapaaehtoistoimintaa hyödyntäen. Merijärven paloaseman toimintavastuu oli Ylivieskan palopäälliköllä.

Yhteistoimintasopimuksen mukaiset kuntien maksuosuudet laskivat toimintamenoja edellisvuodesta.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot				
Toimintamenot	-83 365	-77 400	-76 259	-1 141
Toimintakate	-83 365	-77 400	-76 259	-1 141
Poistot				
Netto	-83 365	-77 400	-76 259	-1 141

Asuinrakennukset

Kunnan omistuksessa on yhteensä 51 vuokra-asuntoa. Asuinkiinteistöihin tehtiin tarvittavia vuosikorjauksia. Töiden suunnittelulla ja toteuttamisajankohdan valinnalla on ratkaiseva merkitys kustannusten kurissa pitämiseen.

Toimintatulot toteutuivat suunnitellusti.

Asuinrakennusten osalta toimintamenot ylittyivät. Ylitys johtui pääosin Pyhänkosken rivitalon huoneistojen korjauksista.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	214 635	211 500	211 421	79
Toimintamenot	-85 616	-99 351	-102 476	3 125
Toimintakate	129 019	112 149	108 945	3 204
Poistot	-65 385	-62 288	-61 259	-1 029
Laskennalliset erät				
Netto	63 634	49 861	47 686	2 175

Hallinto- ja laitosrakennukset

Hallinto- ja laitosrakennuksiin kuuluvat kunnanvirasto, koulu, Kilpukka, kirjasto, Salmenranta, terveysasema, ryhmäperhepäiväkoti, nuorisotoimisto, Ristivuoren maja, Tähjän kotiseututalo ja museo.

Terveysasema, Salmenranta ja ryhmäperhepäiväkoti on vuokrattu Kalajoen kaupungille sosiaali- ja terveystoimen käyttöön.

Hallintorakennusten toimintatulot jäivät hiukan ennakoidusta. Toimintatulot koostuvat lähinnä vuokrista. Toimintamenot olivat ennakoitua pienemmät.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	226 114	230 395	222 001	8 394
Toimintamenot	-477 404	-495 701	-474 306	-21 395
Toimintakate	-251 289	-265 306	-252 305	-13 001
Poistot	-33 666	-35 520	-35 185	-335
Laskennalliset erät	-37 130		-40 615	40 615
Netto	-322 086	-300 826	-328 104	27 278
Sisäiset netto	289 332	301 166	290 945	10 221

Muut rakennukset

Muihin kiinteistöihin kuuluvat teollisuushalli, huoltoaseman kiinteistö, Rahakulman yksi osake, Säästötalon kaksi osaketta, Mäkelän halli, Purontien halli ja Pyhänkosken kioski.

Toimintatulot alittivat selvästi talousarvion. Tulojen poikkeama johtuu suurelta osin siitä, että teollisuushalli ei ole ollut vuokrattuna arvioidusti.

Toimintamenot pysyivät kohtalaisesti ennakoidussa. Palosuojelurahastolle jouduttiin palauttamaan valtionavustuksia, jotka oli aiemmin saatu vanhan paloaseman kunnostamiseen.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	103 463	90 380	50 114	40 266
Toimintamenot	-92 186	-86 105	-89 815	3 710
Toimintakate	11 277	4 275	-39 701	43 976
Poistot	-67 112	-67 111	-65 348	-1 763
Laskennalliset erät	-126		-149	149
Netto	-55 961	-62 836	-105 199	42 363

KIINTEISTÖT YHTEENSÄ

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	544 748	532 275	483 669	48 606
Toimintamenot	-655 741	-704 357	-666 711	-37 646
Toimintakate	-110 993	-172 082	-183 041	10 959
Poistot	-166 163	-164 919	-161 792	-3 127
Laskennalliset erät	-37 256		-40 764	40 764
Netto	-314 412	-337 001	-385 597	48 596
Sisäiset netto	282 789	294 746	284 517	10 229
Ulk. ja sis. netto	-31 623	-42 255	-101 080	58 825

Liikenneväylät

Merijärven kunta aurauttaa jokaiseen merijärviseen vakituisesti asuttuun talouteen tiet ilmaiseksi. Yksityisteille myönnettiin kesäkunnossapitoavustusta 10 973 euroa.

Toimintamenojen ylitys johtuu ennakoitua suuremmista aurauskustannuksista.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	2 623	1 260	1 260	
Toimintamenot	-74 163	-79 584	-88 435	8 851
Toimintakate	-71 539	-78 324	-87 175	8 851
Poistot	-16 391	-31 440	-11 373	-20 067
Laskennalliset erät	-11 299		-14 703	14 703
Netto	-99 229	-109 764	-113 250	3 486

Puistot ja muut alueet

Puistot ja muut alueet sisältää kaava-alueella olevat puistot sekä kunnan omistamat metsät. Kunta myi vuoden aikana metsää ennakoitua vähemmän, näin ollen korjuukustannuksiakaan ei syntynyt.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	22 342	25 500	7 717	-17 783

Toimintamenot	-33 931	-31 889	-13 608	-18 281
Toimintakate	-11 588	-6 389	-5 891	-498
Poistot	-3 513	-2 135	-1 628	-507
Laskennalliset erät	-2 189		-1 110	1 110
Netto	-17 290	-8 524	-8 629	105

Jätehuolto

Merijärven kunta kuuluu osakkaana kuntien omistamaan Vestia Oy:n jäteyhtiöön, jonka omistaa 16 alueen kuntaa. Jätehuollon viranomaistehtävät hoitaa Jokilaaksojen jätelautakunta, jossa on edustaja jokaisesta alueen kunnasta. Asukkaita alueella on noin 100 000 henkilöä. Jätteenkäsittelystä aiheutuvat kustannukset on jaettu kiinteistökohtaisesti vuodesta 2011 alkaen.

Konekeskus

Konekeskuksella on traktori, ajettavia ruohonleikkureita 3 kpl ja muuta pienkalustoa, joilla hoidetaan pihat, puistot, liikenneväylien kunnossapitoa, sekä vesi- ja viemärilaitoksen töitä. Kiinteistöjen hoidon ja vesi- ja viemärilaitoksen töiden kannalta traktori ja nykyinen kalusto on välttämätöntä.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	**TP 2016**	**TA 2017**	**TP 2017**	**Poikkeama**
Toimintatulot	60		1 184	-1 184
Toimintamenot	-13 654	-17 040	-16 711	-329
Toimintakate	-13 594	-17 040	-15 527	-1 513
Poistot	-7 570	-7 570	-7 819	249
Laskennalliset erät	-2 021		-2 475	2 475
Netto	-23 185	-24 610	-25 821	1 211

Liikunta-alueet

Sisältää liikunta-alueen hoitajan palkat sekä niiden kunnossapitoon tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden kustannukset.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	**TP 2016**	**TA 2017**	**TP 2017**	**Poikkeama**
Toimintatulot				
Toimintamenot	-10 110	-14 045	-13 312	-733
Toimintakate	-10 110	-14 045	-13 312	-733
Laskennalliset erät	-1 033		-1 993	1 993
Netto	-11 143	-14 045	-15 304	1 259
Sisäiset netto	10 110	14 045	13 312	733

Tekninen osasto yhteensä

Teknisen toimen toimintatulot toteutuivat ennakoitua pienempinä, myös toimintamenot olivat ennakoitua pienemmät.

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatulot	578 621	564 995	504 057	60 938
Toimintamenot	-953 190	-1 019 899	-970 217	-49 682
Toimintakate	-374 569	-454 904	-466 159	11 255
Poistot	-193 637	-206 064	-182 612	-23 452
Laskennalliset erät	-57 390		-64 379	64 379
Netto	-625 596	-660 968	-713 150	52 182
Sisäiset netto	290 463	307 031	295 211	11 820
Ulk. + sis. netto	-335 133	-353 937	-417 939	64 002

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muu-tokset	TA muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATULOT					
Myyntituotot	901 752		901 752	872 653	29 098
Maksutuotot	26 550		26 550	35 398	-8 848
Tuet ja avustukset	54 140		54 140	27 098	27 041
Muut toimintatuotot	528 505		528 505	483 534	44 970
TOIMINTATULOT	1 510 947	0	1 510 947	1 418 685	92 261
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut	-1 971 640		-1 971 640	-1 993 402	21 762
Palvelujen ostot	-4 763 130		-4 763 130	-4 845 656	82 526
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 100 710		-1 100 710	-1 024 590	-76 119
Avustukset	-64 400		-64 400	-51 197	-13 203
Muut toimintakulut	-68 084		-68 084	-97 789	29 704
TOIMINTAMENOT	-7 967 965	0	-7 967 965	-8 012 637	44 672
TOIMINTAKATE	**-6 457 018**	**0**	**-6 457 018**	**-6 593 951**	**136 395**
Verotulot	2 810 000		2 810 000	2 606 234	203 766
Valtionosuudet	4 280 000		4 280 000	4 303 116	23 116
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	760		760	668	91
Muut rahoitustuotot	63 385		63 385	69 431	-6 046
Korkokulut	-35 000		-35 000	-20 615	-14 384
Muut rahoituskulut	-8 220		-8 220	-2 457	-5 762
Rahoitustuotot ja -kulut	20 925		20 925	47 027	-26 102
VUOSIKATE	**653 907**	**0**	**653 907**	**362 426**	**290 942**
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-390 071		-390 071	-353 480	-36 590
Poistot ja arvonalentumiset	-390 071		-390 071	-353 480	-36 590
TILIKAUDEN TULOS	**263 836**	**0**	**263 836**	**8 945**	**254 352**
TILIKAUDEN ALI/YLIJÄÄMÄ	**263 836**	**0**	**263 836**	**8 945**	**254 352**

Verotulojen erittely

VEROTULOT	Alkuperäinen talousarvio	TA-muu-tokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	2 530 000	0	2 530 000	2 267 622	262 377
Osuus yhteisöveron tuotosta	90 000	0	90 000	136 155	-46 155
Kiinteistövero	190 000	0	190 000	202 457	-12 457
YHTEENSÄ	2 810 000	0	2 810 000	2 606 234	203 765

Valtionosuuksien erittely

VALTIONOSUUDET	Alkuperäinen talousarvio	TA-muu-tokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalve-lujen valtionosuus, ml. tasaukset				4 869 380	
Opetus- ja kulttuuri-toimen muut valtion-osuudet				-168 168	
Verotuloihin perustuva valt. osuuden tasaus				1 601 904	
YHTEENSÄ	4 280 000	0	4 280 000	4 303 116	-23 116

2.3 Investointiosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	TA muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KUNNANHALLITUS					
Terveysasema					
Menot	0	0	0	5 187	5 187
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	5 187	5 187

Hammaslääkärin porien puhdistuslaite.

Koivupuhdon koulu					
Menot	19 530	0	19 530	19 997	467
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	19 530	0	19 530	19 997	467

Av-välineitä ja oppilaskalusteita.

Kilpukka					
Menot	3 000	0	3 000	2 138	-861
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	3000	0	3 000	2 138	-861

Kalusteet Kilpukan aulaan.

Tietokoneet					
Menot	3 000	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	3000	0	0	0	0

Kannettavat tietokoneet kunnanhallituksen käyttöön.

Osakkeet					
Menot	0	0	0	10 000	10 000
Tulot	0	0	0	11 117	11 117
Netto	0	0	0	1 117	1 117

Jokilaaksojen Kuituverkko-osk:n osuusmaksu ja Siika-Pyhäjokialueen liiton sijoitusten palautus.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Uudet rivitalot

Menot	450 000	0	450 000	142 059	307 941
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	450 000	0	450 000	142 059	307 941

Uuden rivitalon rakentaminen aloitettiin marraskuussa.

Kunnantoimisto

Menot	40 000	0	40 000	0	40 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	40 000	0	40 000	0	40 000

Patteriverkoston uusimista ja sisäpuolen pintaremonttia ei toteutettu.

Palvelukeskus Salmenranta

Menot	500 000	0	500 000	12 704	487 296
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	500 000	0	500 000	12 704	487 296

Keittiöön hankittiin huoneilman jäähdytinkone.
Teetettiin vesikaton korjausta varten ARK-suunnitelmia sekä urakkatarjousasiakirjat.
Suoritettiin keväällä vesikaton peruskorjauksen urakkakilpailutus. Ennen urakoitsijan valintaa, koko rakennuksen peruskorjauksen toteutus keskeytettiin muuttuneesta kokonaistilanteesta johtuen.

Koivupuhdon koulu

Menot	30 000	0	30 000	2 748	27 252
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	30 000	0	30 000	2 748	27 252

Ilmanvaihdon tehostamiskorjauksia (käytävät 1. krs ja 2. krs). Luokkahuoneen ilmanvaihdon ääneneristyksen korjaustoimenpiteitä (iv-putkiston liitosten tiivistyksiä).
Asuntolapuolen korjausrakentamisesta teetettiin tavoitekustannusarvio sekä alustavat pohja-luonnossuunnitelmat.

Teollisuushalli Kalajoentie

Menot	40 000	0	40 000	44 224	-4 224
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	40 000	0	40 000	44 224	-4 224

Kunnostettiin toimistotiloja sekä työntekijöiden tauko- ja sosiaalitiloja.

Skeittiparkki

Menot	0	0	0	0	0
Tulot	26 841	0	26 841	23 000	-3 841
Netto	26 841	0	26 841	23 000	-3 841

Hanke saatettiin talkootöiden osalta loppuun kevään aikana. Avustusta tulee arvioitua vähemmän.

Ristivuoren ladut

Menot	10 000	0	10 000	0	10 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	10 000	0	10 000	0	10 000

Latupohjien vähäiset kunnostusmenot kirjattiin käyttötalouteen.

Vesijohtoverkosto

Menot	10 000	0	10 000	6 205	3 795
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	10 000	0	10 000	6 205	3 795

Vesilaitoksen rakennustoiminta kohdistui talojohtojen rakentamiseen.

Viemäriverkosto

Menot	80 000	0	80 000	89 053	-9 053
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	80 000	0	80 000	89 053	-9 053

Jätevedenpuhdistamon bioroottori uusittiin.
Laadittiin tarkastetun ympäristöluvan edellyttämät tehostamissuunnitelmat.

Konekeskus

Menot	4 000	0	4 000	3 324	676
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	4 000	0	4 000	3 324	676

Hankittiin traktorin takalana konekeskuksen käyttöön.

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	653 907		653 907	362 426	291 481
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korj.erät				1 776	-1 776
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 202 530		-1 202 530	-345 893	-856 636
Rahoitusosuudet inv.menoihin	26 841		26 841	23 000	3 841
Pysyvien vastaavien hyödykk.				11 117	-11 117
luovutustulot					
Toiminta ja investoinnit, netto	-521 782		-521 782	50 649	-572 431
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
muille					
Antolainasaamisten vähen-				1 500	-1 500
nykset muilta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				300 000	-300 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			-686 918	-686 918	686 918
Lyhytaikaisten lainojen muutos				600 000	-600 000
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen				359 568	-359 568

2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Alkuperäinen TA	TA:n muutokset	TAmuutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA					
HALLINTO-OSASTO menot	**368 186**		**368 186**	**320 515**	**-47 671**
HALLINTO-OSASTO tulot	8 400		8 400	7 834	566
ELINKEINOPALVELUT					
Elinkeinotoimi menot	**35 748**		**35 748**	**54 056**	**18 308**
Elinkeinotoimi tulot				1 038	-1 038
Maaseututoimi menot	**41 510**		**41 510**	**39 481**	**2 029**
SOSIAALI- JA TERVEYS-TOIMI					
Sosiaalitoimi menot	**1 689 247**		**1 689 247**	**1 631 940**	**-57 307**
Sosiaalitoimi tulot	9 000		9 000	16 820	-7 820
Terveystoimi menot	**2 354 283**		**2 354 283**	**2 639 768**	**285 485**
Terveystoimi tulot					
SIVISTYSOSASTO					
Sivistyslautakunta menot	**1 734 596**	**0**	**1 734 596**	**1 681 959**	**-52 637**
Sivistyslautakunta tulot	265 032	0	265 032	275 531	-10 499
Vapaa-aikalautakunta menot	**102 936**	**0**	**102 936**	**86 327**	**-16 609**
Vapaa-aikalautakunta tulot	11 750	0	11 750	9 551	2 199
TEKNINEN TOIMI					
Tekninen lautakunta menot	**1 019 899**	**0**	**1 019 899**	**970 217**	**-49 682**
Tekninen lautakunta tulot	564 995	0	564 995	504 057	60 938
VESI- JA VIEMÄRIL. menot	113 696	0	113 696	117 991	4 295
VESI- JA VIEMÄRIL. tulot	137 000	0	137 000	137 887	-887
VESI- JA VIEMÄRIL. netto	**23 304**	**0**	**23 304**	**19 896**	**3 408**
POLTTOAINEJAKELU menot	473 350	0	473 350	445 043	-28 307
POLTTOAINEJAKELU tulot	491 200	0	491 200	465 967	25 233
POLTTOAINEJAKELU netto	**17 850**	**0**	**17 850**	**20 924**	**-3 074**
TULOSLASKELMAOSA					
Verotulot	2 810 000	0	2 810 000	2 606 234	203 765
Valtionosuudet	4 280 000	0	4 280 000	4 303 116	-23 116
Korkotulot	760	0	760	668	91
Muut rahoitustulot	63 385	0	63 385	69 431	-6 046
Korkomenot	-35 000	0	-35 000	-20 615	-14 384
Muut rahoitusmenot	-8 220	0	-8 220	-2 457	-5 762
Yhteensä (vuosikate)	**653 907**	**0**	**653 907**	**362 426**	**291 480**

INVESTOINTIOSA					
Kunnanhallitus menot	**-25 530**	**0**	**-25 530**	**-37 322**	**11 792**
Kunnanhallitus tulot	0	0	0	22 234	-22 234
Tekninen lautakunta menot	**-1 174 000**	**0**	**-1 174 000**	**-308 571**	**-865 429**
Tekninen lautakunta tulot	26 841	0	26 841	23 000	3 841
RAHOITUSOSA					
Talousarviolainojen otto		0		**300 000**	**-300 000**
Talousarviolainojen maksu		0		-686 918	686 918

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

	2017	2016
Toimintatuotot		
Myyntituotot	872 653,81	854 664,76
Maksutuotot	35 398,40	27 042,43
Tuet ja avustukset	27 098,53	32 395,22
Muut toimintatuotot	483 534,66	539 837,34
Toimintatuotot yhteensä	1 418 685,40	1 453 939,75
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 535.353,64	-1 590 887,76
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-421 810,78	-476 048,92
Muut henkilösivukulut	-36 238,40	-53 560 50
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot	-4 145 948,40	-3 942 926,62
Muiden palvelujen ostot	-699 708,33	-660 280,81
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 024 590,68	-1 021 619,91
Avustukset	-51 197,27	-58 744,25
Muut toimintakulut	97 789,66	-65 057,26
Toimintakulut yhteensä	-8 012 637,16	-7 869 126,03
TOIMINTAKATE	**-6 593 951,76**	**-6 415 186,28**
Verotulot	2 606 234,88	2 484 020,62
Valtionosuudet	4 303 116,00	4 039 262,00
Rahoitustuotot ja -menot:		
Korkotuotot	668,88	761,25
Muut rahoitustuotot	69 431,51	157 063,40
Korkokulut	-20 615,77	-25 114,84
Muut rahoituskulut	-2 457,50	-9 820,09
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	47 027,12	122 889,72
VUOSIKATE	**362 426,24**	**230 986,06**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk.poistot	-353 480,93	-383 858,64
Tilikauden tulos	**8 945,31**	**-152 872,58**
Tilikauden yli-/alijäämä	**8 945,31**	**-152 872,58**

3.2 Rahoituslaskelma

	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tulorahoitus		
Vuosikate	362 426,24	230 986,06
Tulorahoituksen korjauserät	1 776,70	-968,81
Tulorahoitus yhteensä	362 426,24	230 017,25
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-345 893,92	-102 158,82
Rahoitusosuudet investointimenoihin	23 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11 117,20	22 023,56
Investoinnit yhteensä	-311 776,72	-80 135,26
Toiminnan ja investointien rahavirta	50 649,52	149 881,99
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	1 500,00	1 500,00
Antolainaukset yhteensä		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	300 000,00	300 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-686 918,29	-276 216,29
Lyhytaikaisten lainojen muutos	600 000,00	
Lainakannan muutokset yhteensä	213 081,71	23 783,71
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	7 799,46	-4 898,08
Saamisten muutos	-43 029,29	-6 537,94
Korottomien velkojen muutos	180 216,59	280 572,60
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä		269 136,58
Rahoituksen rahavirta	359 568,47	294 420,29
RAHAVAROJEN MUUTOS	410 217,99	444 302,28
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 484 611,07	3 074 393,08
Rahavarat 1.1.	3 074 393,08	2 630 090,80
Rahavarojen muutos	410 217,99	444 302,28

3.3 Tase

VASTAAVAA	2017	2016
6		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Muut pitkävaikutteiset menot	3 278,52	4 672,36
2. Tietokoneohjelmistot		2 208,05
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3 278,52	6 880,41
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	554 114,35	554 114,35
2. Rakennukset	4 628 833,90	4 829 322,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	555 330,00	559 318,90
4. Koneet ja kalusto	131 485,71	131 955,73
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	**6 037 725,86**	**6 074 710,98**
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 793 879,57	1 794 996,77
3. Muut lainasaamiset	73 250,34	74 750,34
Sijoitukset yhteensä	**1 867 129,91**	**1 869 747,11**
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	16 762,30	24 561,76
5. Ennakkomaksut		
Vaihto-omaisuus yhteensä	**16 762,30**	**24 561,76**
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	129 578,01	132 511,09
3. Muut saamiset	51 244,00	13 588,87
4. Siirtosaamiset	12 983,62	4 676,38
Saamiset yhteensä	**193 805,63**	**150 776,34**
III Rahoitusarvopaperit		
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 674 659,13	2 618 310,54
Rahoitusarvopaperit yhteensä	**2 674 659,13**	**2 618 310,54**
IV Rahat ja pankkisaamiset	809 951,94	456 082,54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**11 603 313,29**	**11 201 069,68**

VASTATTAVAA	2017	2016
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	4 196 226,48	4 196 226,48
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 906 866,11	3 059 738,69
VI Tilikauden yli-/alijäämä	8 945,31	-152 872,58
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	**7 112 037,90**	**7 103 092,59**
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 680 527,43	1 693 929,72
7. Muut velat	141 673,59	141 135,31
Pitkäaikainen yhteensä	**1 822 201,02**	**1 835 065,03**
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 313 402,29	1 086 918,29
5. Saadut ennakot		9 154,32
6. Ostovelat	1 063 734,40	839 038,14
7. Muut velat	38 671,66	37 878,98
8. Siirtovelat	253 266,02	289 922,33
Lyhytaikainen yhteensä	**2 669 074,37**	**2 262 912,06**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**11 603 313,29**	**11 201 069,68**

3.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 221	4 214
Toimintakulut	-11 034	-10 765
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1	0
Toimintakate	**-6 812**	**-6 551**
Verotulot	2 606	2 484
Valtionosuudet	4 549	4 342
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	1
Muut rahoitustuotot	71	158
Korkokulut	-24	-27
Muut rahoituskulut	-3	-10
Vuosikate	**387**	**397**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-510	-542
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		
Tilikauden tulos	**-124**	**-145**
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	-5	-1
Laskennalliset verot	-1	-1
Vähemmistöosuudet		-1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	**-130**	**-148**

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	388	397
Tilikauden verot		-1
Tulorahoituksen korjauserät	2	34
Toiminnan rahavirta	**390**	**430**
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-740	-252
Rahoitusosuudet inv.menoihin	23	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	44	22
Investointien rahavirta	**-673**	**-230**
Toiminnan ja investointien rahavirta	-283	200
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-1
Antolainasaam vähennys	2	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik lainojen lisäys	1 436	408
Pitkäaik lainojen vähennys	-732	-342
Lyhytaik lainojen muutos	600	-3
Oman pääoman muutokset	20	
Muut maksuvalmiuden muut		
Toimeksiant varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	9	-5
Saamisten muutos	-404	-8
Korottomien velkojen muutokset	221	267
Rahoituksen rahavirta	**1 152**	**317**
Rahavarojen muutos	**869**	**517**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 306	3 390
Rahavarat 1.1.	3 441	2 873

Konsernitase (1.000 €)

	2017	2016
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	34	41
Muut pitkävaikutteiset menot	2	2
Ennakkomenot	11	7
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	588	566
Rakennukset	5 743	5 990
Kiinteät rakenteet ja laitteet	728	571
Koneet ja kalusto	346	350
Muut aineelliset hyödykkeet	2	2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	318	83
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	597	594
Osakkeet ja osuudet	143	155
Muut lainasaamiset	66	80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	18	21
Muut toimeksiantojen varat	19	
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	42	51
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet/tavarat		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	392	468
Lainasaamiset		
Muut saamiset	440	
Siirtosaamiset	42	
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 701	2 667
Muut arvopaperit	23	
Rahat ja pankkisaamiset	1 582	773
YHTEENSÄ	**13 837**	**12 421**

	2017	2016
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 196	4 196
Osakepääoma		
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto	20	20
Muut omat rahastot	97	61
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 809	2 955
Tilikauden yli-/alijäämä	-132	-146
VÄHEMMISTÖOSUUDET	34	59
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset	11	11
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	145	138
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	18	21
Lahjoitusrahastojen pääomat	2	
Muut toimeksiantojen pääomat	18	
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 098	2 163
Lainat julkisyhteisöiltä	128	
Muut velat	142	141
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 360	1 138
Lainat julkisyhteisöiltä	9	
Saadut ennakot	1	
Ostovelat	1 193	1 664
Muut velat	101	
Siirtovelat	588	
Laskennalliset verovelat	3	
YHTEENSÄ	**13 839**	**12 421**

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen liitetiedoista on säädetty kuntalaissa sekä kirjanpitolaissa (KuntaL 113 § ja KPL 3:2 §). Niiden mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

4.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus
Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus
Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus
Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoon

Rahoitusomaisuuden arvostus
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Omistusosakkuusyhteisöjä ei ole yhdistetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero on kirjattu konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

4.3 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain	2017	2016
Hallinto- ja elinkeino-osasto	474 839	464 934
Sosiaali- ja terveysosasto	16 820	8 828
Sivistysosasto	285 082	260 306
Tekninen osasto	504 057	578 620
Vesi- ja viemärilaitos	137 887	141 250
Yhteensä	**1 418 685**	**1 453 940**

Verotulojen erittely	2017	2016
Kunnan tulovero	2 267 622	2 178 473
Osuus yhteisöveron tuotosta	136 155	107 899
Kiinteisövero	202 457	197 647
Verotulot yhteensä	**2 606 234**	**2 484 020**

Valtionosuuksien erittely	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	**4 134 948**	**4 251 035**
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 601 904	1 464 312
Järjestelmämuutosten tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-168 168	-211 773
Valtionosuudet yhteensä	**4 303 116**	**4 039 262**

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistosuunnitelma on käsitelty kunnanvaltuustossa 30.10.2013 § 38.

Aineettomat hyödykkeet	**Tasapoisto** ohje	**Menojäännös** ohje	**Poistoaika** vuosi / %
Kehittämismenot	2-5 v	ei suositella	5 v
Aineettomat oikeudet	5-20 v	ei suositella	5 v
ATK-ohjelmistot	2-5 v	ei suositella	5 v

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa		Ei poisteta
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 v	5-10 %	40 v
Kilpukka			50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 v	10-15 %	30 v
Talousrakennukset	10-20 v	15-20 %	15 v
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 v	10-15 %	30 v
Asuinrakennukset	30-50 v	5-10 %	40 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit, puistot	15-20 v	15-20 %	20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 v	10-25 %	20 %
Vedenjakeluverkosto	30-40 v	7-10 %	10 %
Viemäriverkosto	30-40 v	7-10 %	10 %
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet	4-7 v	25-30 %	10 v
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 v	25-30 %	10 v
Muut kevyet koneet	5-10 v	25-30 %	10 v
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 v	30-40 %	5 v
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukaan		Käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa		Ei poisteta
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa		Ei poisteta

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on **alle 2 600 €**, rakennusten osalta **alle 8 000 €**, kirjataan vuosikuluiksi.

Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä

Vuosina 2015-2019:

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	392 817
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	500 635
Ero (€)	-107 818
Ero %	-21

Olennaisena poikkeamana voidaan pitää 10 %:n tai sitä suurempaa erotusta.

4.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet 2017

	Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat yhteensä	Maa- ja vesialueet	Raken-nukset
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 880	6 880	554 114	4 829 322
Lisäykset tilikauden aikana				51 825
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	3 602	3 602		252 313
Arvonalenn.ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 278	3 278	554 114	4 628 834
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	**3 278**	**3 278**	**554 114**	**4 628 834**

	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Aineelliset yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	559 319	131 956		6 074 710
Lisäykset tilikauden aikana	62 461	30 646	167 962	292 894
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	66 450	31 116		349 879
Arvonalenn.ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	555 330	131 486	167 962	6 037 726
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	**555 330**	**131 486**	**167 962**	**6 037 726**

Pysyvien vastaavien sijoitukset 2016

Osakkeet ja osuudet	Tytäryhteisö-osakkeet	Kuntayhtymä osuudet	Osakkuusyhteisöosakk.	Muut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	322 228	760 263	704 125	130 504	1 917 120
Lisäykset tilikauden aikana			685	104	789
Vähennykset tilikaudella			-122 912		-122 912
Siirrot erien välillä					0
Arvonalenn.ja niiden palautukset					0
Poistamaton hankintameno 31.12.	322 228	760 263	581 898	130 608	1 794 997
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	**322 228**	**760 263**	**581 898**	**130 608**	**1 794 997**

Muut lainasaamiset	Saamiset konserniyht.	Saamiset vky:ltä	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 750	67 000	74 750
Lisäykset tilikauden aikana			
Vähennykset tilikaudella		-1 500	-1 500
Siirrot erien välillä			
Arvonalenn.ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 750	65 500	73 250
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	**7 750**	**65 500**	**73 250**

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
As Oy Merijärven Isopelto	Merijärvi	85,29 %	85,29 %	257	28	
Ristivuori Oy	Merijärvi	66,60 %	66,60 %	18	6	
Merijärven Kehityskeskus Oy	Merijärvi	100 %	100 %	49	0	
Kuntayhtymät						
P-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	0,41 %	0,41 %	641	888	22
Raahen koulutuskuntayhtymä	Raahe	3,11 %	3,11 %	285	77	-6
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	0,27 %	0,27 %	3	3	1
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy M:ven Säästötalo	Merijärvi	42,64 %				
As Oy M:ven Sotaveteraanit	Merijärvi	n. 20 %				
As Oy M:ven Kivipelto	Merijärvi	43,63 %				
As Oy M:ven Aliininpuisto	Merijärvi	21,88 %				
As Oy Merijärven Katajanmarja	Merijärvi	21,97 %				
As Oy Merijärven Pihlajanmarja	Merijärvi	54,03 %				
Jokilaaksojen Kuituverkko-osk.	Sievi	50 %				

Rahoitusarvopaperit

	2017	2016
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta 31.12.	2 882 196	2 779 854
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 674 659	2 618 310
Erotus	207 537	161 544

4.5. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoman erittely	**2017**	**2016**
Peruspääoma 1.1.	4 196 226	4 196 226
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Peruspääoma 31.12.	4 196 226	4 196 226
Edellisten tilikausien ylijäämä	2 906 866	3 059 738
Tilikauden ylijäämä/-alijäämä	8 945	-152 872
Oma pääoma yhteensä	7 112 037	7 103 092

Myöh. kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat	**2017**	**2016**
- Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	426 918	1 238 333

Muiden velkojen erittely	**2017**	**2016**
- Liittymismaksut	110 895	107 595
- Liittymismaksut vky	22 450	29 940

Olennaiset siirtovelat	**2017**	**2016**
- Lomapalkkajaksotus	143 982	161 752
- Korkojaksotus	4 195	6 113
- Kalajoen kaupunki, sosiaali- ja terveystoimi	55 580	19 132
- Verovelka		56 131
- Valtionosuusennakot	24 492	
- Palosuojelurahasto (paloasemakiint. valt. av. palautus)	16 146	

4.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	**2017**	**2016**
Takaus Merijärven vanhustenkotiyhdistykselle	334 483	383 387
Takaus Vestia Oy		59 101
Osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	6 331 519	5 484 234
- mahdollista vastuuta kattava osuus rahastosta	4 184	4 081
As Oy Merijärven Isopelto	25 000	25 000
Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunta	1 000 000	

4.7 Henkilöstöä ja tilintarkastusta koskevat liitetiedot

Merijärven kunnan palveluksessa oli kertomusvuoden lopulla yhteensä 45 henkilöä, joista 39 oli vakinaisia ja 6 määräaikaisia ja sijaisia.

Kunnan henkilöstö 31.12.2017

OSASTO	Virkasuhde	Työsuhde	Yhteensä
Vakinaiset			
Hallinto- ja elinkeinotoimi	2,00	1,50	3,50
Sivistystoimi	18,55	7,84	26,39
Tekninen toimi	1	6,95	7,95
Yhteensä	**21,55**	**16,29**	**37,84**
Muut			
Määräaikaiset	8,53	-	8,53
Työllistetyt	-	-	-
Yhteensä	**8,53**	-	**8,53**

Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma 31.12.2017

-25	25-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-	Yhteensä
0	2	3	4	5	9	6	8	3	**40**
0 %	5,0 %	7,5 %	10,0 %	12,5 %	22,5 %	15,0 %	20,0 %	7,5 %	100 %

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,66 vuotta (vuonna 2016: 47,5 vuotta).

Henkilöstön palkkamenot vuonna 2017 olivat 1 535 353 €, jossa oli laskua edelliseen vuoteen 3,5 %. Henkilöstökulut kaikkineen olivat 1 993 402 €. Henkilöstökulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 6,0 %.

Merijärven kunnan palkkamenojen kehitys 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Hallinto- ja elinkeino-osasto	155 567	155 089	159 995	151 198	138 552
Sosiaali- ja terveysosasto	-	-	-	-	-
Sivistysosasto	1 132 034	1 153 591	1 158 710	1 191 455	1 139 659
Tekninen osasto	273 429	271 815	274 485	267 688	284 668
Vesi- ja viemärilaitos	10 478	11 055	10 864	10 899	11 114
Yhteensä	**1 571 508**	**1 591 550**	**1 604 054**	**1 621 240**	**1 573 993**

Sijaisten palkkamenot 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	171 004	129 962	134 107	152 469	200 169
Muutos-%	3	-24	3,2	13,7	31,29

Kunnan henkilökunnan sairauden johdosta tapahtuvat poissaolot lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 40 %:lla. Lapseen liittyvät poissaolot vähenivät. Palkattomia poissaoloja oli vuonna 2016 yhteensä 782 kalenteripäivää, josta 472 pv lapsen hoitovapaita ja 207 pv teknisen johtajan virkavapaus.

Poissaolot kalenteripäivinä

Osasto	Sairausloma	Työtapaturma	Yhteensä 2017	Yhteensä 2016	Muutos 16-17
Hallinto- ja elinkeino-osasto	95	-	95	270	-65 %
Sivistysosasto	123	6	129	266	-51%
Tekninen osasto	267	-	267	80	233 %
Yhteensä	**485**	**6**	**491**	**616**	**-20 %**

Lapseen liittyvät poissaolot ja palkattomat poissaolot

Osasto	Lapseen liittyvät poissaolot		Palkattomat poissaolot	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Hallinto- ja elink. osasto	-	-	-	
Sivistysosasto	13	9	785	
Tekninen osasto	-	-	16	
Yhteensä	**13**	**9**	**801**	**282**

Kunnan henkilökunnasta vanhuuseläkkeelle siirtyi yksi henkilö vuonna 2017. Eläköityminen kasvaa lähivuosien aikana, mutta vauhti ei ole hälyttävää. Työelämässä on mahdollista pysyä 68-vuotiaaksi saakka.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukemisessa siirryttiin uuteen järjestelmään vuonna 2014. Henkilöstölle tarjottiin 50 €:n arvosta liikunta- ja kulttuuriseteleitä (Smartum), jotka voi käyttää valintansa mukaan joko henkisen tai fyysisen hyvinvoinnin edistämiseen. Vaihtoehtoisesti kuittia vastaan maksettiin korkeintaan 50 €/vuosi työntekijän käyttäessä liikunta- tai kulttuuripalvelua.

Tilintarkastuksen palkkiot eriteltyinä:

Tilintarkastajan palkkiot	**2017**	**2016**
Tilintarkastuspalkkiot	4 418 €	3 995 €
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 776 €	1 726 €
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	**6 194 €**	**5 721 €**

Puolueverot	**2017**	**2016**
Lisättävä puolueverot		766 €

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 Kirjanpidollisesti eriytetyn taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

5.1.1 Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
LIIKEVAIHTO	**148 676,73**	**150 436,74**
Liiketoiminnan muut tuotot	-286,09	2 146,50
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-77 343,53	-71 271,72
Palvelujen ostot	-21 854,24	-32 184,21
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-10 533,81	-11 029,25
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 869,94	-1 908,80
Muut henkilösivukulut	-238,12	-369,82
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 195,75	-36 619,79
Liiketoiminnan muut kulut		
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	**8 355,25**	**-800,35**
Rahoitustuotot ja - kulut		
Korvaus peruspääomasta	-9 020,49	-9 020,49
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**-665,24**	**-9 820,84**

5.1.2 Vesi- ja viemärilaitos rahoituslaskelma

	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä	-665,24	-9 820,84
Poistot ja arvonalennukset	28 195,75	36 619,79
Rahoitustuotot ja -kulut	9 020,49	9 020,49
Muut tulorahoituksen korjauserät		
Sisäiset tuotot -	-10 503,95	-11 333,05
Sisäiset kulut +	1 920,65	3 926,94
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-95 257,48	
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-67 289,78**	**28 413,33**
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Liittymismaksujen muutos	3 300,00	2 200,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisetn saamisten muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-3 722,93	-57 665,58
Korottomien velkojen muutos kunnalle	79 520,49	4 803,21
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-14 381,32	23 863,41
Rahoitustoiminta netto	64 716,24	-26 798,96
VAIKUTUS KUNNAN KASSAVAROIHIN	**-2 573,54**	**1 614,37**

5.1.3 Vesi- ja viemärilaitos tase

	31.12.2017	31.12.2016
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset		
Muut rakennukset	63 950,14	63 217,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Johtoverkostot	287 065,45	241 798,30
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat	18 051,09	
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Vesilaitoksen käyttömaksut	82 224,90	77 016,96
Viemärilaitoksen käyttömaksut	14 306,56	15 791,57
	465 598,14	**397 824,21**
Oma pääoman		
Peruspääoma	300 682,86	300 682,86
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-53 962,79	-44 141,95
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-665,24	-9 820,84
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat	110 895,00	107 595,00
Lyhytaikainen		
Ostovelat	17 250,56	26 309,78
Korottamat velat kunnalle	84 323,70	4 803,21
Muut velat	6 873,23	12 266,00
Siirtovelat	200,82	130,15
	465 598,14	**397 824,21**

5.1.4 Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

Vesi- ja viemärilaitos on eriytetty omaksi taseyksiköksi. Puhdasta vettä pystyttiin toimittamaan kaikkiin talouksiin häiriöttä, veden laatu pysyi hyvänä. Kuluttajilta perittiin perusmaksua talousvedestä 62,00 €/liittymä/vuosi ja jätevedestä 49,60 €/liittymä/vuosi. Kulutuksesta perittiin vesimaksua 1,364 €/m^3 ja jätevedestä 1,922 €/m^3. Hinnat sisältävät arvonlisäveron 24 %. Lisäksi perittiin sako- ja umpikaivolietteen käsittelystä 7,44 €/m^3, hinta sisältää arvonlisäveron 24 %.

Vesi- ja viemärilaitoksen talous toteutui ennakoidusti.

Vesi- ja viemärilaitoksen toteutuminen, mukana ulkoiset ja sisäiset tapahtumat:

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Vesilaitos tulot	119 761	115 340	117 573	-2 233
menot	-80 539	-71 730	-73 120	1 390
Viemärilaitos tulot	32 822	32 100	30 818	1 282
menot	-43 566	-43 336	-46 792	3 456
Vesi- ja viem. kate	28 479	32 374	28 479	3 895
Poistot	-36 620	-33 395	-28 196	-5 199
Laskennalliset erät	-3 000		-2 766	2 766
Netto	-11 141	-1 021	-2 482	1 461

5.2 Polttoaineen myynnin tilinpäätöstiedot

Tuloslaskelma

	2017	2016
Liikevaihto	**465 967,18**	**456 407,68**
Liiketoiminnan myyntituotot	465 967,18	456 407,68
Toimintakulut		
Palvelujen ostot	-4 615,91	-4 839,86
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-440 427,11	-440 904,80
Rahoitustuotot ja –kulut		
Viivästyskorkotulot		350,75
Viivästyskorkokulut		
Tilikauden tulos	**20 924,16**	**11 013,77**
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	**20 924,16**	**11 013,77**

5.3 Kirjanpidollisesti ja laskennallisesti eriytettyjen taseyksiköiden vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostukseen

TULOSLASKELMA	2017 KUNTA	2017 VESI-JA VIEMÄRIL	2017 HUOLTOASEMA	2017 YHTEENSÄ
Toimintatuotot				
Myyntituotot	257 723,81	148 962,82	465 967,18	872 653,81
Maksutuotot	35 398,40			35 398,40
Tuet ja avustukset	27 098,53			27 098,53
Muut toimintatuotot	483 820,75	-286,09		483 534,66
Toimintatuotot yhteensä	**856 281,88**	**148 676,73**	465 967,18	**1 418 685,40**
Sisäiset tulot				
Valmistus omaan käyttöön				0,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 524 799,83	-10 553,81		-1 535 353,64
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-419 940,84	-1 869,94		-421 810,78
Muut henkilösivukulut	-36 000,28	-238,12		-36 238,40
Palvelujen ostot	-4 891 186,68	-21 854,24	-4 615,91	-4 845 656,73
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-506 281,77	-77 343,53	-440 427,11	-1 024 052,42
Sisäiset ostot				
Avustukset	-51 197,27			-51 197,27
Muut toimintakulut	-93 903,55	0,00	0,00	-93 903,55
Toimintakulut yhteensä	**7 451 330,13**	**-111 839,64**	**-445 043,02**	**-8 008 212,79**
TOIMINTAKATE	**-6 531 766,14**	**36 837,09**	**20 924,16**	**-6 589 527,39**
Verotulot	2 606 234,88			2 606 234,88
Valtionosuudet	4 303 116,00			4 303 116,00
Rahoitustuotot ja -menot:				
Korkotuotot	668,88			668,88
Muut rahoitustuotot	69 431,51			69 431,51
Korkokulut	-20 615,77			-20 615,77
Muut rahoituskulut	-2 457,50			-2 457,50
Korvaus jäännöspääomasta *				0,00
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	47 027,12	**0,00**		47 027,12
VUOSIKATE	**309 089,36**	**36 837,09**	**20 924,16**	**366 850,61**
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk.poistot	325 285,18	-28 195,75		353 480,93
Tilikauden tulos	-15 909,73	8 355,25	**20 924,16**	13 369,68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15 909,73	8 355,25	**20 924,16**	13 369,68

* Sisältyy kohtaan muut toimintakulut/
vesilaitos

6. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA, SÄILYTYSAJAT JA TOSITELAJIT VUONNA 2017

Kirjanpitokirja	**Säilytysaika**
Tililuettelot	pysyvästi
Päiväkirja	10 vuotta
Pääkirja	10 vuotta
Talousarvion toteutuminen	10 vuotta
Myyntireskontra	10 vuotta
Ostoreskontra	10 vuotta
Tasekirja	pysyvästi
Tase-erittely -irtolehtinä kansiossa	10 vuotta

Tositelajit

001	Muistiot
003	Vyörytykset
004	Oikaisut tilinavussaldoihin
007	Polttoainejakelu
008	Tiliotetositteet
201	Myyntireskontra, suoritukset
251	Myyntireskontra, viitesuoritukset
301	Palkat
401	Ostoreskontra, suoritukset
403	Ostoreskontra, keskustoimisto
404	Ostoreskontra, koulutoimisto
405	Ostoreskontra, tekninen toimisto
406	Ostoreskontra,vesi- ja viemärilaitos
601	Vesilaskutus
602	Jätevesilaskutus
603	Iltapäiväkerholaskutus
604	Asuinhuoneistojen vuokrat
605	Yrityshuoneistojen vuokrat
606	Koulutilojen vuokrat
607	Ristivuoren majan vuokrat
608	Aterialaskutus
609	Kuntatiedotelaskutus
610	Liikuntahallilaskutus
611	Liittymismaksut
620	Sekalaiset laskut

7. VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Merijärvellä 27/3 2018

Merijärven kunnanhallitus

Esko Nivala

Päivi Saukko

Kari Lahti

Tanja Aunio

Paula Jukkola

Kaarina Majava

Matti Saukko

Kari Jokela

8. TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Merijärvellä 24/5 2018

Risto Hyvönen JHTT